

Udskriftsdato: 30. juli 2025

LOV nr 1564 af 15/12/2015 (Historisk)

Udbudsloven

Ministerium: Erhvervsministeriet

Journalnummer: Erhvervs- og Vækstmin.,
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, j.nr. 15/00837

Senere ændringer til forskriften

LOV nr 204 af 05/03/2019 - LOV nr 1251 af 30/11/2019 - LOV nr 884 af 21/06/2022 § 1

Udbudsloven¹⁾

VI MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt:
Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

Afsnit I

Generelle bestemmelser

Kapitel 1

Formål og generelle principper m.v.

Formål

§ 1. Formålet med loven er at fastlægge procedurerne for offentlige indkøb, så der gennem en effektiv konkurrence opnås den bedst mulige udnyttelse af de offentlige midler.

Generelle principper

§ 2. En ordregiver skal ved offentlige indkøb i henhold til afsnit II-IV overholde principperne om ligebehandling, gennemsigtighed og proportionalitet.

Stk. 2. Et offentligt udbud må ikke udformes med det formål at udelukke det fra denne lovs anvendelsesområde eller kunstigt begrænse konkurrencen.

Forbud mod forskelsbehandling på baggrund af nationalitet

§ 3. En ordregiver må ikke give økonomiske aktører og ydelser fra Danmark en mindre gunstig behandling end økonomiske aktører og ydelser fra udlandet.

Stk. 2. En ordregiver må ikke give økonomiske aktører og ydelser fra lande, der er medlem af Den Europæiske Union eller Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, en behandling, der er mindre gunstig end den, der gives økonomiske aktører og ydelser fra Danmark.

Stk. 3. Stk. 2 finder også anvendelse for økonomiske aktører og ydelser fra andre lande end dem, der er nævnt i stk. 2, i det omfang dette følger af internationale forpligtelser, der påhviler Danmark eller Den Europæiske Union.

Interessekonflikter

§ 4. En ordregiver skal træffe passende foranstaltninger til at identificere, forebygge og afhjælpe interessekonflikter i forbindelse med gennemførelsen af et udbud.

Fortrolighed, aktindsigt og kommunikation

§ 5. Medmindre andet følger af denne lov eller lovgivningen i øvrigt, må en ordregiver ikke udlevere fortrolige oplysninger, som en ansøger eller tilbudsgiver i forbindelse med en udbudsprocedure har fremsendt.

Stk. 2. Medmindre andet følger af lovgivningen i øvrigt, kan en ordregiver pålægge ansøgere eller tilbudsgivere fortrolighed med hensyn til oplysninger, som ordregiveren stiller til rådighed i forbindelse med en udbudsprocedure.

Stk. 3. Kommunikation om grundlæggende elementer må ikke være mundtlig. Kommunikation vedrørende ikkegrundlæggende elementer kan foretages mundtligt, såfremt ordregiveren foretager en tilstrækkelig dokumentation af kommunikationen.

Kapitel 2

Anvendelsesområde

§ 6. Afsnit II gælder ved indgåelse af offentlige kontrakter med en anslået værdi, der mindst svarer til følgende, jf. dog § 9:

- 1) 38.624.809 kr. eksklusive moms for offentlige bygge- og anlægskontrakter.
- 2) 998.019 kr. eksklusive moms for offentlige vareindkøbskontrakter og tjenesteydelseskontrakter, der tildeles af statslige ordregivere, og projektkonkurrencer, der afholdes af sådanne ordregivere.
- 3) 1.541.715 kr. eksklusive moms for offentlige vareindkøbskontrakter og tjenesteydelseskontrakter, der tildeles af ikkestatslige ordregivere, og projektkonkurrencer, der afholdes af sådanne ordregivere.

Stk. 2. Når offentlige vareindkøbskontrakter indgås af ordregivere, der opererer på forsvarsområdet, gælder stk. 1, nr. 2, for kontrakter, der vedrører varer omfattet af bilag III til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65). Stk. 1, nr. 3, gælder, når disse kontrakter vedrører varer, der ikke er omfattet af bilag III til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65).

Stk. 3. Afsnit II gælder desuden ved indgåelse af følgende kontrakter, der ikke er offentlige kontrakter:

- 1) Kontrakter, hvortil ordregiveren yder et direkte tilskud på mere end 50 pct., når værdien af kontrakten mindst svarer til 38.624.809 kr. eksklusive moms, jf. dog § 9, og kontrakten vedrører
  - a) bygge- og anlægsarbejder som omhandlet i bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65) eller
  - b) opførelse af hospitaler, sportsanlæg, rekreative anlæg, anlæg til fritidsformål, skole- og universitetsbygninger eller bygninger til administrative formål.
- 2) Tjenesteydelseskontrakter, hvortil ordregiveren yder et direkte tilskud på mere end 50 pct., når værdien af kontrakten mindst svarer til 1.541.715 kr. eksklusive moms, jf. dog § 9, og kontrakten har forbindelse til en bygge- og anlægskontrakt, der er omfattet af nr. 1.

Stk. 4. En ordregiver, som yder tilskud, der er omfattet af stk. 3, skal sikre, at bestemmelserne i denne lov overholdes, når ordregiveren ikke selv tildeler den kontrakt, hvortil der ydes tilskud, eller når ordregiveren selv tildeler kontrakten i andre enheders navn og for deres regning.

§ 7. Afsnit III gælder ved indgåelse af offentlige kontrakter vedrørende sociale og andre specifikke tjenesteydelser, der er anført i bilag XIV til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65), når værdien af kontrakten mindst svarer til 5.583.000 kr. eksklusive moms.

§ 8. Når bygge- og anlægsarbejder, levering af tjenesteydelser eller køb af ensartede varer tildeles som separate delkontrakter, gælder afsnit II eller III for indgåelsen af hver enkelt delkontrakt, såfremt den samlede værdi af alle delkontrakter mindst svarer til den gældende tærskelværdi.

Stk. 2. Uanset stk. 1 kan en ordregiver tildele en delkontrakt uden at følge reglerne i afsnit II eller III, når den anslåede værdi eksklusive moms af den pågældende delkontrakt er under 595.832 kr. eksklusive moms for varer eller tjenesteydelser eller under 7.447.900 kr. eksklusive moms for bygge- og anlægsarbejder, jf. dog § 9. Den samlede værdi af delkontrakter, der tildeles uden anvendelse af afsnit II eller III, må dog ikke overstige 20 pct. af den samlede værdi af alle delkontrakter, som det påtænkte arbejde, det påtænkte køb af ensartede varer eller den påtænkte levering af tjenesteydelser er opdelt i.

§ 9. Tærskelværdierne i §§ 6-8 revideres af Europa-Kommissionen hvert andet år. Ordregivere omfattet af denne lov skal anvende de til enhver tid gældende tærskelværdier.

§ 10. Afsnit IV gælder for indgåelse af offentlige vare- og tjenesteydelseskontrakter, der ikke er omfattet af afsnit II eller III, hvis kontrakten eller projektkonkurrencen har klar grænseoverskridende interesse.

§ 11. Afsnit V gælder ved indgåelse af offentlige vare- og tjenesteydelseskontrakter, som ikke er omfattet af afsnit II-IV, og som har en anslået værdi på mindst 500.000 kr. eksklusive moms.

Undtagelser

Ordregiverinterne aftaler og kontrakter mellem ordregivere

§ 12. Loven gælder ikke, når en ordregiver indgår kontrakt med en juridisk person, når

- 1) ordregiveren kontrollerer den juridiske person på en måde, der svarer til den kontrol, ordregiveren fører med sine egne organisatoriske enheder,
- 2) mere end 80 pct. af den juridiske persons aktiviteter udføres i forbindelse med gennemførelsen af de opgaver, den juridiske person har fået betroet af ordregiveren eller af andre juridiske personer, der kontrolleres af ordregiveren, jf. § 16, og
- 3) der ikke er nogen direkte private kapitalandele i den juridiske person med undtagelse af private kapitalandele, der er krævet i henhold til lovgivningen, og som ikke medfører en afgørende indflydelse på den juridiske person.

§ 13. Loven gælder ikke, når en ordregiver tildeler en offentlig kontrakt til den juridiske person, der kontrollerer ordregiveren i henhold til § 12, eller til en anden juridisk person, der kontrolleres af den samme juridiske person.

§ 14. En ordregiver, der ikke udøver kontrol i henhold til § 12 over en juridisk person, kan uden at anvende denne lov tildele en offentlig kontrakt til den pågældende juridiske person, når

- 1) ordregiveren sammen med andre ordregivere udøver en kontrol over den juridiske person, der svarer til den kontrol, som ordregiveren udøver over deres organisatoriske enheder,
- 2) mere end 80 pct. af aktiviteterne i den juridiske person udføres i forbindelse med gennemførelsen af opgaver, den juridiske person har fået betroet af de kontrollerende ordregivere eller af andre juridiske personer, der kontrolleres af de samme ordregivere, jf. § 16, og
- 3) der ikke er nogen direkte privat kapitalandel i den kontrollerede juridiske person med undtagelse af private kapitalandele, der er krævet i lovgivningen, og som ikke medfører afgørende indflydelse på den juridiske person.

Stk. 2. Betingelsen i stk. 1, nr. 1, anses for opfyldt, når

- 1) den juridiske persons beslutningstagende organer sammensættes af repræsentanter fra alle deltagende ordregivere,
- 2) ordregiverne i fællesskab kan udøve bestemmende indflydelse på de strategiske målsætninger og væsentlige beslutninger i den juridiske person og
- 3) den juridiske person ikke varetager en interesse, der er i modstrid med de kontrollerende ordregiveres interesser.

§ 15. Loven gælder ikke for offentlige kontrakter, der indgås mellem ordregivere, når

- 1) kontrakten etablerer eller gennemfører et samarbejde mellem ordregiverne med det formål at sikre, at de offentlige tjenester, som ordregiverne skal udføre, leveres med henblik på at realisere fælles målsætninger
- 2) gennemførelsen af dette samarbejde udelukkende er underlagt hensyn, der vedrører forfølgelsen af formål af almen interesse, og
- 3) ordregiverne på det åbne marked tilsammen udfører mindre end 20 pct. af de aktiviteter, der berøres af samarbejdet, jf. § 16.

§ 16. Ved opgørelsen af procentdelen af de aktiviteter, der er nævnt i § 12, nr. 2, § 14, stk. 1, nr. 2, og § 15, nr. 3, skal ordregiveren tage hensyn til den gennemsnitlige samlede omsætning eller et hensigtsmæssigt alternativt aktivitetsbaseret mål såsom omkostninger, som den pågældende juridiske person eller ordregiveren har haft i forbindelse med tjenesteydelser, varer og bygge- og anlægsarbejder i 3 år forud for kontrakttildelingen.

Stk. 2. Når omsætningen eller alternative aktivitetsbaserede mål ikke foreligger, eller når denne omsætning eller de aktivitetsbaserede mål ikke længere er relevante, er det tilstrækkeligt at påvise, at målingen af aktiviteten er troværdig.

Kontrakter tildelt på grundlag af eksklusiv rettighed

§ 17. Loven gælder ikke for offentlige tjenesteydelseskontrakter, som en ordregiver tildeler en anden ordregiver eller en sammenslutning af ordregivere på grundlag af en eksklusiv rettighed i henhold til lov eller offentliggjorte administrative bestemmelser, der er forenelige med traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

Kontrakter m.v. vedrørende forsyningsvirksomheder

§ 18. Afsnit II og III gælder ikke for kontrakter og projektkonkurrencer, som er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/25/EU af 26. februar 2014 om fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter inden for vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester og om ophævelse af direktiv 2004/17/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 243) (forsyningsvirksomhedsdirektivet), eller som er undtaget fra forsyningsvirksomhedsdirektivet i henhold til direktivets artikel 18, 23 og 34.

Stk. 2. Afsnit II og III gælder ikke for kontrakter, der tildeles af en ordregiver, der leverer posttjenester, som er omfattet af forsyningsvirksomhedsdirektivets artikel 13, stk. 2, litra b, og tildeles med henblik på

- 1) værdiforøgende tillægstjenester, der har forbindelse med og udelukkende udføres med elektroniske hjælpemidler,
- 2) finansielle tjenesteydelser omfattet af CPV-koderne 66100000-1 til 66720000-3 og artikel 21, litra d, i forsyningsvirksomhedsdirektivet,
- 3) filatelitjenester eller
- 4) logistiske tjenester.

Kontrakter m.v. vedrørende elektronisk kommunikation

§ 19. Afsnit II og III gælder ikke for offentlige kontrakter og projektkonkurrencer, som hovedsagelig har til formål at sætte ordregiveren i stand til at stille et offentligt kommunikationsnet til rådighed, drive et sådant net eller levere elektroniske kommunikationstjenester til offentligheden.

Kontrakter m.v., der afholdes i henhold til internationale regler

§ 20. Loven gælder ikke for offentlige kontrakter og projektkonkurrencer, når ordregiveren er forpligtet til at anvende andre udbudsprocedurer end dem, der er fastsat i denne lov, som følge af

- 1) en international forpligtelse vedrørende levering af bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser med henblik på fælles gennemførelse eller udnyttelse af et projekt,
- 2) deltagelse i en international organisation eller
- 3) en international aftale i forbindelse med udstationering af tropper, når aftalen vedrører virksomheder i en EU-medlemsstat eller i et tredjeland.

Stk. 2. Loven gælder ikke for offentlige kontrakter og projektkonkurrencer, som gennemføres i overensstemmelse med udbudsregler, der er fastsat af en international organisation eller en international finansieringsinstitution, hvis disse offentlige kontrakter og projektkonkurrencer fuldt ud finansieres af denne organisation eller institution.

Stk. 3. Når kontrakter og projektkonkurrencer overvejende medfinansieres af en international organisation eller en international finansieringsinstitution, skal det aftales mellem ordregiver og den pågældende internationale organisation eller finansieringsinstitution, hvilke udbudsprocedurer der skal finde anvendelse.

Særlige undtagelser vedrørende tjenesteydelseskontrakter

§ 21. Afsnit II og III gælder ikke for offentlige tjenesteydelseskontrakter om:

- 1) Erhvervelse eller leje af jord, eksisterende bygninger eller anden fast ejendom eller rettigheder hertil.
- 2) Indkøb, udvikling, produktion eller samproduktion af programmateriale, der er beregnet til audiovisuelle medietjenester eller medietjenester på radiospredningsområdet, og som tildeles af udbydere af audiovisuelle medietjenester eller medietjenester på radiospredningsområdet, eller kontrakter om sendetid eller programudbud, der tildeles udbydere af audiovisuelle medietjenester eller medietjenester på radiospredningsområdet.
- 3) Voldgifts- og mæglingstjenesteydelser.
- 4) Følgende juridiske tjenesteydelser:
  - a) Juridisk repræsentation ved en advokat i forbindelse med voldgift eller mægling, der finder sted i en EU-medlemsstat eller ved en international voldgifts- eller mæglingsinstans, eller retssager ved domstole, retter eller offentlige myndigheder i en EU-medlemsstat eller et tredjeland eller ved internationale domstole, retter eller institutioner.
  - b) Juridisk rådgivning ydet af en advokat som forberedelse af sager, der er omfattet af litra a, eller hvor der er høj sandsynlighed for, at det spørgsmål, som rådgivningen vedrører, vil blive genstand for en sådan sag.
  - c) Dokumentcertificerings- og autentificeringstjenester, der skal ydes af notarer.
  - d) Juridiske tjenesteydelser, der ydes af formueforvaltere eller udpegede værger, eller andre juridiske tjenesteydelser, der ydes af personer udpeget af en domstol, eller som er udpeget ved lov til at udføre særlige opgaver i forbindelse med tilsynet med sådanne domstole.
  - e) Andre juridiske tjenesteydelser, der er forbundet med udøvelsen af offentlig myndighed, selv om den kun er lejlighedsvis.
- 5) Finansielle tjenesteydelser i forbindelse med udstedelse, salg, køb eller overførsel af værdipapirer eller andre finansielle instrumenter som nævnt i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/39/EF af 21. april 2004 om markeder for finansielle instrumenter, om ændring af Rådets direktiv 85/611/EØF, og 93/6/EØF samt Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/12/EF og om ophævelse af Rådets direktiv 93/22/EØF (EU-Tidende 2004, nr. L 145, side 1), centralbankers tjenesteydelser samt operationer, der udføres med den europæiske finansielle stabilitetsfacilitet og den europæiske stabilitetsmekanisme.
- 6) Lån, uanset om de ydes i forbindelse med udstedelse, salg, køb eller overførsel af værdipapirer eller andre finansielle instrumenter.
- 7) Ansættelseskontrakter.
- 8) Civilforsvar, beredskabstjenester og tjenester til forebyggelse af farer, der ydes af nonprofitorganisationer eller -sammenslutninger, og som er omfattet af CPV-koder 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8, 98113100-9 og 85143000-3, undtagen ambulancetjeneste, der transporterer patienter.
- 9) Offentlig personbefordring med jernbane eller metro.
- 10) Politiske kampagnetjenester, som er omfattet af CPV-koder 79341400-0, 92111230-3 og 92111240-6, når de tildeles af et politisk parti i forbindelse med en valgkampagne.

Tjenesteydelser vedrørende forskning og udvikling

§ 22. Denne lov gælder kun offentlige tjenesteydelseskontrakter om forskning og udvikling, der er omfattet af CPV-koder 73000000-2 til 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 og 73430000-5, når udbyttet udelukkende tilhører ordregiveren til brug for egen virksomhed og tjenesteydelsen fuldtud betales af ordregiveren.

Forsvar og sikkerhed

§ 23. Loven gælder ikke for

- 1) kontrakter og projektkonkurrencer, som er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/81/EF af 13. juli 2009 om samordning af fremgangsmåderne ved ordregivende myndigheders eller ordregiveres indgåelse af visse bygge- og anlægs-, vareindkøbs- og tjenesteydelseskontrakter på forsvars- og sikkerhedsområdet og om ændring af direktiv 2004/17/EF og 2004/18/EF (EU-Tidende 2009, nr. L 216, side 76) (forsvars- og sikkerhedsdirektivet),
- 2) kontrakter og projektkonkurrencer, som ikke er omfattet af forsvars- og sikkerhedsdirektivet i henhold til forsvars- og sikkerhedsdirektivets artikel 8, 12 og 13,
- 3) kontrakter og projektkonkurrencer, der ikke er undtaget efter nr. 1 eller 2, når beskyttelsen af væsentlige nationale sikkerhedsinteresser ikke kan sikres ved mindre indgribende foranstaltninger, eller
- 4) kontrakter eller projektkonkurrencer, hvor udbuddet eller opfyldelsen heraf er erklæret hemmelig eller skal ledsages af særlige sikkerhedsforanstaltninger efter lovgivningen og ordregiveren har bestemt, at de berørte væsentlige sikkerhedsinteresser ikke kan sikres ved mindre indgribende foranstaltninger.

Kapitel 3

Definitioner

§ 24. I denne lov forstås ved:

- 1) Accessoriske indkøbsaktiviteter: Aktiviteter, der omfatter ydelse til støtte til indkøbsaktiviteter, herunder
  - a) rådgivning vedrørende teknisk infrastruktur, der gør det muligt for ordregiveren at tildele offentlige kontrakter eller indgå rammeaftaler om bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser,
  - b) rådgivning om udførelsen eller udformningen af offentlige udbudsprocedurer og
  - c) udarbejdelse og forvaltning af udbudsprocedurer på en ordregivers vegne og for dennes regning.
- 2) Allerede tilgængelig løsning: En løsning, som allerede findes på markedet, og som ikke kræver tilpasning for at opfylde en ordregivers behov.
- 3) Alternativt tilbud: Et tilbud, der på ordregiverens opfordring indeholder alternative løsninger på ordregiverens indkøbsbehov, og som afviger fra det, der er fastsat i udbudsmaterialet.
- 4) Ansøger: En økonomisk aktør, der har anmodet om opfordring eller er blevet opfordret til at deltage i et begrænset udbud, udbud med forhandling, konkurrencepræget dialog, innovationspartnerskab eller i et udbud med forhandling uden forudgående offentliggørelse.
- 5) Bygge- og anlægsarbejder: Resultatet af et sæt af bygge- og anlægsaktiviteter bestemt til i sig selv at udfylde en økonomisk eller teknisk funktion.
- 6) Centraliserede indkøbsaktiviteter: Aktiviteter, der udføres på vedvarende basis og vedrører
  - a) indkøb af varer eller tjenesteydelser til brug for andre ordregivere eller
  - b) tildeling af offentlige kontrakter eller indgåelse af rammeaftaler om bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser til brug for andre ordregivere.
- 7) CPV-kode: En kode, der fremgår af det fælles glossar for offentlige kontrakter, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2195/2002 af 5. november 2002 om det fælles glossar for offentlige kontrakter (CPV) (EF-Tidende 2002, nr. L 340, side 1), og af eventuelle delegerede retsakter, der

i medfør af direktivets artikel 23, stk. 2, er vedtaget af Europa-Kommissionen i overensstemmelse med direktivets artikel 87.

- 8) Elektronisk auktion: En gentagen elektronisk proces, der anvendes til klassificering af tilbud på grundlag af automatiske vurderingsmetoder.
- 9) Elektronisk katalog: Et format til fremlæggelse og systematisering af oplysninger på en måde, der er fælles for alle deltagende tilbudsgivere, og som er egnet til elektronisk behandling, herunder tilbud, som fremlægges i form af et regneark.
- 10) Elektronisk middel: Elektronisk udstyr til behandling og lagring af data, der sendes og modtages via ledning, radio, optiske midler eller andre elektromagnetiske midler.
- 11) Forsvars- og sikkerhedsdirektivet: Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/81/EF af 13. juli 2009 om samordning af fremgangsmåderne ved ordregivende myndigheders eller ordregiveres indgåelse af visse bygge- og anlægs-, vareindkøbs- og tjenesteydelseskontrakter på forsvars- og sikkerhedsområdet og om ændring af direktiv 2004/17/EF og 2004/18/EF (EU-Tidende 2009, nr. L 216, side 76).
- 12) Forsyningsvirksomhedsdirektivet: Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/25/EU af 26. februar 2014 om fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter inden for vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester og om ophævelse af direktiv 2004/17/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, s. 243).
- 13) Fælles europæisk udbudsdokument: Et dokument, der består af en egenerklæring, der er udformet på grundlag af en af Europa-Kommissionen fastsat standardformular og tjener som foreløbigt bevis i forbindelse med vurderingen af, om der foreligger en udelukkelsesgrund, og om de relevante minimumskrav til egnethed er opfyldt.
- 14) Ikkestatslige ordregivere: Ordregivere, der ikke er omfattet af definitionen af statslige ordregivere. Ikkestatslige ordregivere er bl.a. regioner, kommuner og offentligretlige organer.
- 15) Indkøbscentral: En ordregiver, der foretager centraliserede indkøbsaktiviteter.
- 16) Indkøbsrådgiver: Et offentligt eller privat organ, som tilbyder accessoriske indkøbsaktiviteter på markedet.
- 17) Innovation: Indførelse af en ny eller betydeligt forbedret vare, tjenesteydelse eller proces, herunder produktions-, bygge- eller anlægsaktiviteter, en ny markedsføringsmetode eller en ny organisatorisk metode inden for forretningspraksis, arbejdspladsorganisation eller eksterne relationer.
- 18) Interessekonflikter: Situationer, hvor en person hos en ordregiver eller hos en indkøbsrådgiver, der handler på vegne af ordregiveren, og som er involveret i gennemførelsen af udbudsproceduren, eller som kan påvirke resultatet af proceduren, har en direkte eller indirekte finansiell, økonomisk eller anden personlig interesse, der kan antages at bringe den pågældendes upartiskhed og uafhængighed i forbindelse med udbudsproceduren i fare. Interessekonflikter kan også opstå, hvor en økonomisk aktør har modstridende interesser, som kan påvirke kontraktens opfyldelse i negativ retning.
- 19) Koncessionsdirektivet: Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/23/EU af 26. februar 2014 om tildeling af koncessionskontrakter (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 1).
- 20) Livscyklus: Alle fortløbende eller sammenhængende faser, herunder forskning og udvikling, der skal udføres, produktion, handel og betingelserne herfor, transport, anvendelse og vedligeholdelse i hele eksistensen af en vare eller et bygge- og anlægsarbejde eller levering af en tjenesteydelse fra erhvervelse af råvarer eller oparbejdelse af ressourcer til bortskaffelse, godkendelse og afslutning af leveringen eller anvendelsen.
- 21) Mærke: Ethvert dokument eller certifikat eller enhver attestering, der bekræfter, at et bygge- og anlægsarbejde eller en vare, en tjenesteydelse, proces eller procedure opfylder fastsatte mærkekrav.
- 22) Mærkekrav: De krav, der skal opfyldes af de pågældende bygge- og anlægsarbejder, varer, tjenesteydelser, processer eller procedurer for at opnå det pågældende mærke.
- 23) Offentlige bygge- og anlægskontrakter: Offentlige kontrakter om

- a) udførelse af eller projektering og udførelse af aktiviteter nævnt i bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65),
  - b) udførelse af eller projektering og udførelse af bygge- og anlægsarbejder, jf. nr. 5, eller
  - c) udførelse af et bygge- og anlægsarbejde, jf. nr. 5, der opfylder krav, som er specificeret af ordregiveren og har afgørende indflydelse på arbejdets art eller projektering.
- 24) Offentlige kontrakter: Gensidigt bebyrdende kontrakter, der indgås skriftligt mellem en eller flere økonomiske aktører og en eller flere ordregivere, og som vedrører udførelsen af bygge- og anlægsarbejder eller levering af varer eller tjenesteydelser.
- 25) Offentlige tjenesteydelseskontrakter: Offentlige kontrakter, der vedrører levering af tjenesteydelser, bortset fra udførelse af bygge- og anlægsarbejder.
- 26) Offentlige vareindkøbskontrakter: Offentlige kontrakter, som vedrører køb, leasing eller leje med eller uden forkøbsret af varer.
- 27) Offentligretlige organer: Organer,
- a) der er oprettet specielt med henblik på at imødekomme almenhedens behov, dog ikke behov af industriel eller kommerciel karakter,
  - b) der er juridiske personer, og
  - c) som for mere end halvdelens vedkommende finansieres af staten, regionale eller kommunale myndigheder eller af andre offentligretlige organer eller er underlagt ledelsesmæssig kontrol af disse myndigheder eller organer eller har en bestyrelse eller direktion eller et tilsynsråd, hvor mere end halvdelen af medlemmerne udpeges af staten, regionale eller kommunale myndigheder eller andre offentligretlige organer.
- 28) Ordregiver: Statslige, regionale og kommunale myndigheder, offentligretlige organer og sammenlutninger af en eller flere af disse myndigheder eller et eller flere af disse offentligretlige organer.
- 29) Projektkonkurrence: En procedure, hvorved en ordregiver, navnlig inden for fysisk planlægning, byplanlægning, arkitekt- og ingeniørarbejde eller databehandling, kan få planlægnings- eller projekteringsarbejder bedømt af en bedømmelseskomité efter udskrivning af en konkurrence med eller uden præmieuddeling.
- 30) Rameaftale: En aftale indgået mellem en eller flere ordregivere og en eller flere økonomiske aktører, og som fastsætter vilkårene for kontrakter, der tildeles i løbet af en nærmere fastsat periode, navnlig med hensyn til pris og påtænkte mængder.
- 31) Sideordnet tilbud: Tilbud, hvor ordregiveren i udbudsmaterialet har fastsat, at der kan eller skal afgives flere tilbud på udførelsen af den udbudte opgave med forskellige udførelsesmetoder, materialer el.lign.
- 32) Skriftligt: Ethvert udtryk bestående af ord eller tal, som kan læses, reproduceres og derefter videregives, herunder informationer overført og lagret ved hjælp af elektroniske midler.
- 33) Statslige ordregivere: Ordregivere, der er en del af den statslige forvaltning.
- 34) Tilbudsgiver: En økonomisk aktør, som har afgivet et tilbud.
- 35) Direktivet: Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65).
- 36) Udbudsmateriale: De dokumenter, som ordregiveren udarbejder eller henviser til for at beskrive eller fastlægge elementer i et udbud eller en procedure for tildeling af en offentlig kontrakt, herunder
- a) udbudsbekendtgørelsen,
  - b) de tekniske specifikationer,
  - c) det beskrivende dokument,
  - d) foreslåede kontraktbetingelser,
  - e) formater for ansøgernes og tilbudsgivernes fremlæggelse af dokumenter,
  - f) oplysninger om almindeligt gældende forpligtelser og

- g) eventuelle supplerende dokumenter.
- 37) Ændring af grundlæggende elementer: En ændring, der kan have påvirket potentielle ansøgere eller tilbudsgiveres deltagelse i den omhandlede udbudsprocedure eller fordrejet konkurrencen mellem ansøgere eller tilbudsgivere, såfremt ændringen havde fremgået af den oprindelige procedure for indgåelse af kontrakt.
- 38) Økonomisk aktør: Enhver fysisk eller juridisk person, offentlig enhed eller sammenslutning af sådanne personer og enheder, herunder en midlertidig sammenslutning af virksomheder, som tilbyder udførelse af arbejder eller bygge- og anlægsarbejder eller levering af varer eller tjenesteydelser på markedet.

Kapitel 4

Blandede kontrakter

Blandede kontrakter, der alene vedrører ydelser, der er omfattet af loven

§ 25. En ordregiver skal tildele kontrakter, der vedrører en kombination af bygge- og anlægsarbejder, tjenesteydelser eller varer, efter de regler, der gælder for den type ydelse, der udgør kontraktens hovedformål, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. En ordregiver skal tildele en kontrakt efter de regler, der gælder for den type ydelse, der har den højeste værdi, når kontrakten vedrører både tjenesteydelser omfattet af afsnit III og andre tjenesteydelser. Det samme gælder for kontrakter, der både vedrører tjenesteydelser og varer.

Blandede kontrakter, der vedrører ydelser, der er omfattet af loven, og ydelser, der ikke er omfattet af loven

§ 26. Vedrører en kontrakt både ydelser, der er omfattet af loven, og ydelser, der ikke er omfattet af loven, og er kontrakten ikke omfattet af §§ 27 eller 28, kan en ordregiver tildele særskilte kontrakter for særskilte dele af indkøbet, hvis indkøbet objektivt kan adskilles.

Stk. 2. Tildeler en ordregiver særskilte kontrakter efter stk. 1, skal de enkelte kontrakter tildeles efter de regler, der gælder for de særskilte kontrakter. Vurdering af, hvilke regler der er gældende, beror på kendetegnene for den særskilte del.

Stk. 3. Tildeler ordregiveren en samlet kontrakt, finder denne lov anvendelse for den samlede kontrakt, hvis den anslåede værdi af den del af kontrakten, der er omfattet af loven, overstiger de gældende tærskelværdier uanset værdien af de dele, der ikke er omfattet af loven.

Stk. 4. Kan de forskellige dele af en kontrakt ikke objektivt adskilles, tildeles kontrakten efter reglerne, der gælder for den type ydelse, der udgør kontraktens hovedformål.

Blandede kontrakter, der vedrører ydelser omfattet af forsyningsvirksomhedsdirektivet

§ 27. Vedrører en kontrakt både ydelser, der er omfattet af denne lov, og ydelser, som vedrører en aktivitet omfattet af forsyningsvirksomhedsdirektivet, skal vurderingen af, hvilket regelsæt der gælder for tildeling af kontrakten, foretages i henhold til forsyningsvirksomhedsdirektivets artikel 5 og 6.

Blandede kontrakter, der vedrører forsvars- og sikkerhedsmæssige aspekter

§ 28. Vedrører en kontrakt både ydelser, der er omfattet af loven og af artikel 346 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde eller forsvars- og sikkerhedsdirektivet, kan ordregiveren tildele særskilte kontrakter for de særskilte dele af indkøbet, hvis indkøbet objektivt kan adskilles.

Stk. 2. Tildeler ordregiveren særskilte kontrakter efter stk. 1, skal de enkelte kontrakter tildeles efter de regler, der gælder for de særskilte kontrakter. Vurdering af, hvilke regler der er gældende, beror på kendetegnene for den særskilte del.

Stk. 3. Vælger ordregiveren at tildele en samlet kontrakt, gælder følgende:

- 1) Er dele af kontrakten omfattet af artikel 346 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, kan kontrakten tildeles, uden at denne lov finder anvendelse, når tildelingen af en samlet kontrakt er berettiget af objektive grunde.
- 2) Er dele af kontrakten omfattet af forsvars- og sikkerhedsdirektivet, kan kontrakten tildeles efter forsvars- og sikkerhedsdirektivet, når tildelingen af en samlet kontrakt er berettiget af objektive grunde.

Stk. 4. Er en kontrakt omfattet af både stk. 3, nr. 1, og stk. 3, nr. 2, gælder stk. 3, nr. 1.

Stk. 5. Når de forskellige dele af indkøbet ikke objektivt kan adskilles, kan ordregiveren tildele den samlede kontrakt, uden at denne lov finder anvendelse, hvis kontrakten indeholder dele, som artikel 346 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde gælder for, ellers kan den tildeles i henhold til forsvars- og sikkerhedsdirektivet.

Kapitel 5

Beregning af kontraktens værdi

§ 29. Værdien af en kontrakt er den anslåede værdi på tidspunktet for afsendelsen af udbudsbekendtgørelsen. Afsendes der ikke en udbudsbekendtgørelse, beregnes værdien på tidspunktet, hvor ordregiveren indleder udbudsproceduren.

§ 30. En ordregiver skal anslå værdien af en kontrakt på grundlag af det samlede beløb, der efter ordregiverens skøn skal betales til leverandøren for gennemførelsen af den udbudte kontrakt. Ordregiveren skal medregne enhver form for optioner, herunder eventuelle forlængelser af kontrakten, præmier eller betalinger til ansøgere eller tilbudsgivere, som fastsættes i udbudsmaterialet. Værdien opgøres eksklusive moms.

Stk. 2. En kontrakt må ikke opdeles med det resultat, at udbuddet udelukkes fra lovens anvendelsesområde, medmindre det er objektivt begrundet. Metoden til beregning af den anslåede værdi af kontrakten må ikke fastlægges med henblik på at udelukke udbuddet fra lovens anvendelsesområde.

§ 31. Består en ordregiver af decentrale enheder, skal der tages hensyn til den samlede anslåede værdi for alle decentrale enheder.

Stk. 2. Er en decentral enhed selv ansvarlig for den pågældende kontrakt, kan værdien dog anslås for den pågældende enhed alene.

Stk. 3. En decentral enhed er selv ansvarlig for en kontrakt i henhold til stk. 2, når enheden

- 1) selv står for gennemførelse af udbudsforretningen,
- 2) har et selvstændigt budget for det pågældende udbud, som den råder over, og
- 3) ikke benytter en indkøbsaftale, der er indgået af ordregiveren.

§ 32. Værdien af en rammeaftale eller et dynamisk indkøbssystem er den højest anslåede værdi af samtlige kontrakter, der forventes tildelt inden for rammeaftalens eller det dynamiske indkøbssystems løbetid.

§ 33. Værdien af et innovationspartnerskab er den højest anslåede værdi af de forsknings- og udviklingsaktiviteter, der forventes at finde sted i alle faser af det pågældende partnerskab, og af alle varer, tjenesteydelser eller bygge- og anlægsarbejder, der forventes udviklet eller indkøbt ved partnerskabets ophør.

§ 34. Værdien af en bygge- og anlægskontrakt er den højest anslåede værdi af bygge- og anlægsarbejderne samt den højest anslåede samlede værdi af de varer og tjenesteydelser, der er nødvendige for arbejdernes udførelse, og som ordregiveren stiller til entreprenørens rådighed.

§ 35. Ved vareindkøbs- eller tjenesteydelseskontrakter, der indgås med regelmæssige mellemrum, eller som skal fornyes inden for et bestemt tidsrum, er grundlaget for beregning af kontraktens anslåede værdi

- 1) den samlede faktiske værdi af lignende successive kontrakter, der er tildelt i løbet af de foregående 12 måneder eller det foregående regnskabsår, så vidt muligt korrigeret for alle forventede ændringer i mængde eller værdi i løbet af de 12 måneder, der følger efter indgåelsen af den indledende kontrakt, eller
- 2) den samlede anslåede værdi af de successive kontrakter, der vil blive tildelt i løbet af de 12 måneder, der følger efter den første levering, eller i løbet af regnskabsåret, når dette er over 12 måneder.

§ 36. Ved vareindkøbskontrakter vedrørende leasing eller leje med eller uden forkøbsret af varer er grundlaget for beregning af kontraktens værdi

- 1) kontraktens anslåede værdi, for så vidt angår tidsbegrænsede offentlige kontrakter, hvis løbetid er 12 måneder eller derunder,
- 2) kontraktens samlede værdi, for så vidt angår tidsbegrænsede kontrakter, hvis løbetid er over 12 måneder, inklusive den anslåede overskydende værdi, eller
- 3) den anslåede månedlige værdi multipliceret med 48, for så vidt angår tidsubegrænsede kontrakter eller kontrakter, hvis løbetid ikke kan fastsættes nærmere.

§ 37. Ved beregning af værdien af tjenesteydelseskontrakter om forsikring, bank- og andre finansielle tjenesteydelser samt projektering er grundlaget for beregning af kontraktens anslåede værdi:

- 1) Forsikringstjenesteydelser: Den præmie, der skal betales, og andre former for vederlag.
- 2) Banktjenesteydelser og andre finansielle tjenesteydelser: Honorarer, provisioner, renter og andre former for vederlag.
- 3) Kontrakter vedrørende projektering: Honorarer, provisioner og andre former for vederlag.

§ 38. Ved offentlige tjenesteydelseskontrakter uden angivelse af en samlet pris er beregningsgrundlaget

- 1) den samlede værdi for hele løbetiden, for så vidt angår tidsbegrænsede kontrakter, der har en løbetid på højst 48 måneder, eller
- 2) den månedlige værdi multipliceret med 48, for så vidt angår tidsubegrænsede kontrakter eller kontrakter, hvis løbetid er over 48 måneder.

Afsnit II

Offentlige indkøb over tærskelværdien

Kapitel 6

Forberedelse af udbud

Indledende markedsundersøgelser m.v.

§ 39. En ordregiver kan, inden der iværksættes en udbudsprocedure, gennemføre markedsundersøgelser med henblik på at udforme udbuddet og informere økonomiske aktører om ordregiverens udbudsplaner og krav i forbindelse med udbuddet. Ordregiveren kan i den forbindelse have dialog med og modtage rådgivning fra økonomiske aktører. Rådgivningen kan anvendes i planlægningen og gennemførelsen af udbuddet, forudsat at dette ikke medfører en overtrædelse af principperne i § 2.

Stk. 2. Har en økonomisk aktør eller en virksomhed, der har tilknytning til en økonomisk aktør, rådgivet en ordregiver i forbindelse med en markedsundersøgelse eller på anden måde rådgivet eller været involveret i forberedelsen af udbudsproceduren, skal ordregiveren træffe passende foranstaltninger for at undgå, at konkurrencen fordrejes af den pågældende økonomiske aktørs deltagelse i udbuddet. Ordregiveren skal som minimum

- 1) så vidt muligt sikre, at relevante oplysninger, der er udvekslet i forbindelse med en økonomisk aktørs involvering i udbudsproceduren, indgår i udbudsmaterialet, og

- 2) fastsætte tidsfristerne for modtagelse af ansøgninger og tilbud, så de udligner den tidsmæssige fordel, som en økonomisk aktør kan have opnået ved involvering i forberedelsen af udbuddet, herunder ved dialog med og rådgivning modtaget fra økonomiske aktører.

Stk. 3. En ordregiver skal udelukke den pågældende ansøger eller tilbudsgiver i henhold til § 136, nr. 2, hvis ordregiveren ikke ved mindre indgribende foranstaltninger kan sikre overholdelse af ligebehandlingsprincippet.

Tekniske specifikationer

§ 40. En ordregiver skal anføre de tekniske specifikationer som defineret i punkt 1 i bilag VII til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65) i udbudsmaterialet.

Stk. 2. En ordregiver skal i de tekniske specifikationer fastsætte de egenskaber, som kræves af et bygge- og anlægsarbejde, en tjenesteydelse eller en vare. Ordregiveren kan stille krav til den specifikke proces eller metode for produktion eller levering af de ønskede bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser samt krav angående intellektuel ejendomsret, herunder om overførelse af intellektuel ejendomsret.

Stk. 3. Ved alle indkøb, der er beregnet til anvendelse af fysiske personer, skal de tekniske specifikationer undtagen i behørigt begrundede tilfælde fastsættes under hensyntagen til adgangsmuligheder for handicappede eller design for samtlige brugere. Ved krav til tilgængelighed, der er obligatoriske i henhold til EU-regler, skal kravene til adgangsmuligheder for handicappede eller design for samtlige brugere fastsættes ved henvisning til de pågældende EU-regler.

Stk. 4. De tekniske specifikationer skal give økonomiske aktører lige adgang til udbuddet og må ikke bevirke, at der skabes ubegrundede hindringer for, at et udbud åbnes for konkurrence.

§ 41. En ordregiver skal udarbejde de tekniske specifikationer i udbudsmaterialet, jf. § 40, på en af følgende måder, medmindre der er fastsat danske tekniske forskrifter, der er forenelige med EU-retten, og som ordregiveren er forpligtet til at anvende:

- 1) Ved beskrivelse af funktionskrav eller krav til funktionsdygtighed, tekniske krav eller andre krav, forudsat at beskrivelsen er så præcis, at ansøgere og tilbudsgivere kan identificere kontraktens genstand.
- 2) Ved henvisning til en eller flere af følgende standarder m.v. i prioriteret rækkefølge, idet hver henvisning skal efterfølges af udtrykket eller tilsvarende:
  - a) Nationale standarder til gennemførelse af europæiske standarder.
  - b) Europæiske tekniske vurderinger.
  - c) Fælles tekniske specifikationer.
  - d) Internationale standarder.
  - e) Andre tekniske referencer udarbejdet af europæiske standardiseringsorganer.
  - f) Nationale standarder.
  - g) Nationale tekniske godkendelser.
  - h) Nationale tekniske specifikationer for projektering, beregning og udførelse af arbejderne og anvendelse af varerne.
- 3) Som en kombination af beskrivelse i henhold til nr. 1 og henvisning i henhold til nr. 2.

Stk. 2. Stk. 1, nr. 2, litra f-h, kan kun anvendes, når der ikke findes standarder m.v. som nævnt i stk. 1, nr. 2, litra a-e.

§ 42. En ordregiver må ikke i de tekniske specifikationer, jf. § 40,

- 1) angive et bestemt fabrikat, en bestemt oprindelse eller en bestemt fremstillingsproces, som kendetegner de produkter eller de tjenesteydelser, som en bestemt økonomisk aktør leverer, eller
- 2) henvise til et bestemt varemærke eller patent eller en bestemt type, oprindelse eller produktion med det resultat, at visse økonomiske aktører eller varer favoriseres eller elimineres.

Stk. 2. En ordregiver kan dog i særlige tilfælde anvende henvisninger som anført i stk. 1, når en tilstrækkelig nøjagtig og forståelig beskrivelse af kontraktens genstand ikke er mulig i henhold til § 41, stk. 1. En sådan henvisning skal efterfølges af formuleringen eller tilsvarende.

§ 43. Udarbejder ordregiveren tekniske specifikationer i henhold til § 41, stk. 1, nr. 2, kan ordregiveren ikke afvise et tilbud med den begrundelse, at de tilbudte bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser ikke er i overensstemmelse med en anført standard eller specifikation, hvis tilbudsgiveren i sit tilbud med passende midler, herunder de bevismidler, der er nævnt i § 47, godtgør, at de tilbudte løsninger på tilsvarende måde opfylder de krav, der er fastsat i den pågældende standard eller specifikation.

§ 44. Udarbejder ordregiveren tekniske specifikationer i henhold til § 41, stk. 1, nr. 1, kan ordregiveren ikke afvise et tilbud, der er i overensstemmelse med en af de i nr. 1-5 nævnte specifikationer, hvis disse specifikationer opfylder de funktionskrav eller krav til funktionsdygtighed, som ordregiveren har fastsat i

- 1) en national standard til gennemførelse af en europæisk standard,
- 2) en europæisk teknisk godkendelse,
- 3) en fælles teknisk specifikation,
- 4) en international standard eller
- 5) en teknisk reference udarbejdet af et europæisk standardiseringsorgan.

Stk. 2. En tilbudsgiver skal ved relevante bevismidler godtgøre, at bygge- og anlægsarbejderne, varerne eller tjenesteydelserne, der er i overensstemmelse med standarden, opfylder de funktionskrav eller krav til funktionsdygtighed, der er fastsat i henhold til § 41, stk. 1, nr. 1.

§ 45. En ordregiver kan henvide til produktkategorier i udbudsmaterialet, når henvisningen gør det klart for de potentielle tilbudsgivere, hvilke konkrete produkter inden for de omfattede produktkategorier der efterfølgende kan blive omfattet af kontrakten eller rammeaftalen.

Stk. 2. En ordregiver kan i forbindelse med gennemførelsen af udbud, hvor ordregiveren henviser til specifikke produktkategorier, gennemføre tilbudsevalueringen, jf. § 160, på grundlag af et repræsentativt udsnit af sammenlignelige produkter i tilbudsgivernes tilbudte sortiment.

Mærker

§ 46. En ordregiver kan i de tekniske specifikationer, kriterierne for tildeling eller vilkårene for kontraktens udførelse kræve, at et indkøb er forsynet med et bestemt mærke som dokumentation for specifikke egenskaber, når

- 1) mærkekravene kun vedrører krav, der er forbundet med kontraktens genstand og er egnede til at definere egenskaberne ved de bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser, der er genstand for kontrakten,
- 2) mærkekravene er fastsat på grundlag af objektivt verificerbare og ikkediskriminerende kriterier,
- 3) mærkerne er udviklet på grundlag af en åben og gennemsigtig procedure, i hvilken alle relevante interessenter kan deltage,
- 4) mærkerne er tilgængelige for alle potentielle tilbudsgivere og
- 5) mærkekravene er fastsat af en tredjemand, som den økonomiske aktør, der ansøger om mærket, ikke udøver en afgørende indflydelse på.

Stk. 2. Hvis en ordregiver ikke kan kræve, at alle mærkekravene er opfyldt, skal ordregiveren henvide til de relevante mærkekrav i udbudsmaterialet.

Stk. 3. En ordregiver, som kræver et bestemt mærke, skal acceptere alle mærker, der opfylder tilsvarende mærkekrav.

Stk. 4. En ordregiver skal altid acceptere anden passende dokumentation, hvis

- 1) en tilbudsgiver ikke har mulighed for at få det krævede mærke eller et tilsvarende mærke inden for den gældende frist af årsager, der ikke kan tilskrives den pågældende, eller

- 2) en tilbudsgiver ikke har det krævede mærke, selv om det har været muligt at opnå det inden for den gældende frist, og ordregiveren kan konstatere, at mærkekravene er opfyldt, uden at de ressourcer, som ordregiveren skal bruge på dette, efter en konkret vurdering i uhensigtsmæssigt omfang overstiger de ressourcer, som ordregiveren ville skulle bruge på at konstatere, at tilbudsgiveren er i besiddelse af det krævede mærke.

Testrapporter, certificering og anden dokumentation

§ 47. En ordregiver kan kræve, at en tilbudsgiver fremlægger en testrapport eller et certifikat fra et overensstemmelsesvurderingsorgan som dokumentation for opfyldelsen af kravene i de tekniske specifikationer, jf. § 40, kriterierne for tildeling, jf. § 162, eller vilkårene for kontraktens udførelse, jf. § 176.

Stk. 2. Kræver en ordregiver, at der fremlægges testrapporter eller certifikater udstedt af et specifikt overensstemmelsesvurderingsorgan, skal testrapporter eller certifikater fra et tilsvarende overensstemmelsesvurderingsorgan også accepteres af ordregiveren.

§ 48. En ordregiver skal altid acceptere anden passende dokumentation, hvis

- 1) en tilbudsgiver ikke har adgang til at få udstedt de krævede testrapporter eller certifikater, jf. § 47, stk. 1, eller ikke har mulighed for at få de krævede testrapporter eller certifikater, jf. § 47, stk. 1, inden for den gældende frist af årsager, der ikke kan tilskrives den pågældende, eller
- 2) en tilbudsgiver ikke har de krævede testrapporter eller certifikater, selv om det har været muligt at opnå dem inden for den gældende frist, og ordregiveren kan konstatere, at kravene i de tekniske specifikationer, kriterierne for tildeling eller vilkårene for kontraktens udførelse er opfyldt, uden at de ressourcer, som ordregiveren skal bruge på dette, efter en konkret vurdering i uhensigtsmæssigt omfang overstiger de ressourcer, som ordregiveren ville skulle bruge på at konstatere, at tilbudsgiveren er i besiddelse af de krævede testrapporter eller certifikater.

Opdeling af kontrakter i delkontrakter

§ 49. En ordregiver kan udbyde særskilte delkontrakter i stedet for at udbyde en samlet kontrakt.

Stk. 2. Udbyder en ordregiver ikke særskilte delkontrakter, skal ordregiveren i udbudsmaterialet oplyse om baggrunden herfor.

Stk. 3. En ordregiver skal i udbudsbekendtgørelsen anføre,

- 1) om tilbudsgiveren kan afgive tilbud på en, flere eller alle delkontrakter,
- 2) om tilbudsgiveren kan tildeles en, flere eller alle delkontrakter, og i givet fald hvordan delkontrakterne eller grupper af delkontrakter kan kombineres, og
- 3) hvilke objektive og ikkediskriminerende kriterier eller regler, der er afgørende for tildelingen af delkontrakter, herunder hvordan delkontrakterne tildeles, når kriterierne eller reglerne ellers ville resultere i, at en tilbudsgiver får tildelt flere delkontrakter end det maksimale antal, som tilbudsgiveren kan få tildelt.

Alternative tilbud

§ 50. En ordregiver kan acceptere eller kræve alternative tilbud fra en tilbudsgiver. Alternative tilbud skal have tilknytning til kontraktens genstand. De valgte kriterier for tildeling skal kunne anvendes i forbindelse med både ordinære og alternative tilbud.

Stk. 2. Accepterer eller kræver en ordregiver alternative tilbud, skal det angives i udbudsbekendtgørelsen.

§ 51. Accepterer eller kræver en ordregiver alternative tilbud, skal følgende angives i udbudsmaterialet:

- 1) Hvilke mindstekrav de alternative tilbud skal opfylde.
- 2) Hvilke specifikke krav der stilles til afgivelse af alternative tilbud, navnlig hvis der er krav om, at alternative tilbud kun kan afgives, når der også er et ordinært tilbud.

Stk. 2. Ordregiveren kan kun tage alternative tilbud i betragtning, hvis tilbuddet opfylder de mindstekrav, der er fastsat i henhold til stk. 1, nr. 1.

Stk. 3. Ordregiveren skal sikre, at kriterierne for tildeling kan anvendes i forhold til alternative tilbud, der opfylder mindstekravene, jf. stk. 1, nr. 1, og i forhold til ordinære tilbud, der opfylder mindstekravene.

§ 52. Accepterer en ordregiver alternative tilbud, kan ordregiveren ikke afvise et alternativt tilbud med den begrundelse, at der vil blive tale om en tjenesteydelseskontrakt i stedet for en vareindkøbskontrakt, eller med den begrundelse, at der vil blive tale om en vareindkøbskontrakt i stedet for en tjenesteydelseskontrakt.

Sideordnede tilbud

§ 53. En ordregiver kan acceptere eller kræve, at der afgives sideordnede tilbud, jf. dog stk. 2. Dette skal i givet fald fremgå af enten udbudsbekendtgørelsen eller udbudsmaterialet.

Stk. 2. En ordregiver skal fastsætte det krævede antal sideordnede tilbud under hensyntagen til proportionalitetsprincippet, herunder ordregiverens behov og tilbudsgivernes omkostninger forbundet med udarbejdelse af tilbud. Ordregiveren kan uden begrundelse stille krav om op til otte sideordnede tilbud. Vil ordregiveren stille krav om mere end otte sideordnede tilbud, skal ordregiveren i udbudsmaterialet begrunde dette.

Stk. 3. Tilbudsevalueringen skal foretages i overensstemmelse med § 160.

Reserverede kontrakter til beskyttede værksteder m.v.

§ 54. En ordregiver kan stille krav om, at det alene er beskyttede værksteder eller økonomiske aktører, hvis hovedformål er social og faglig integration af handicappede eller dårligt stillede personer, der kan deltage i udbuddet, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Stk. 1 gælder kun, når mindst 30 pct. af de beskæftigede hos den økonomiske aktør er handicappede eller dårligt stillede personer.

Stk. 3. Udbudsbekendtgørelsen skal henvise til denne bestemmelse, når udbudsproceduren reserveres til de økonomiske aktører omfattet af stk. 1.

Kapitel 7

Udbudsprocedurer og projektkonkurrencer

Udbudsprocedurer

§ 55. Udbud skal gennemføres efter en af følgende procedurer:

- 1) Offentligt udbud, jf. §§ 56 og 57,
- 2) begrænset udbud, jf. §§ 58-60,
- 3) udbud med forhandling, jf. §§ 61-66,
- 4) konkurrencepræget dialog, jf. §§ 67-72,
- 5) innovationspartnerskaber, jf. §§ 73-79,
- 6) udbud med forhandling uden forudgående bekendtgørelse, jf. §§ 80-83, eller
- 7) projektkonkurrencer, jf. §§ 84-92.

Offentligt udbud

§ 56. Ved offentligt udbud kan enhver økonomisk aktør afgive tilbud som svar på udbudsbekendtgørelsen. Udbudsbekendtgørelsen skal indeholde de oplysninger, der er anført i bilag V, del C, til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65). Ordregiveren skal anvende standardformularen, jf. § 128, stk. 3.

§ 57. En ordregiver skal fastsætte en passende frist for modtagelse af tilbud, jf. § 93.

Stk. 2. Fristen skal som minimum være 35 dage fra dagen efter udbudsbekendtgørelsens afsendelse.

Stk. 3. Har ordregiveren anvendt en forhåndsmeddelelse, er minimumsfristen dog 15 dage, når

- 1) forhåndsmeddelelsen indeholder alle oplysninger i bilag V, del B, afsnit I, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65), i det omfang disse oplysninger forelå ved forhåndsmeddelelsens offentliggørelse, og
- 2) forhåndsmeddelelsen er sendt til offentliggørelse mindst 35 dage og højst 12 måneder inden afsendelsen af udbudsbekendtgørelsen.

Stk. 4. Accepterer ordregiveren, at tilbud kan indgives via elektroniske midler i overensstemmelse med regler udstedt af erhvervs- og vækstministeren i henhold til § 194, stk. 1, kan den frist, der er nævnt i stk. 2, afkortes med 5 dage.

Stk. 5. Gør et akut behov hos ordregiver det ikke muligt at overholde den frist, der er fastsat i stk. 2, kan ordregiveren fastsætte en frist, der ikke er mindre end 15 dage fra dagen efter udbudsbekendtgørelsens afsendelse.

Stk. 6. Ordregiveren skal offentliggøre det øvrige udbudsmateriale på datoen for offentliggørelse af udbudsbekendtgørelsen, jf. § 132.

Begrænset udbud

§ 58. Ved begrænset udbud kan enhver økonomisk aktør ansøge om at deltage som svar på en udbudsbekendtgørelse. Udbudsbekendtgørelsen skal indeholde de oplysninger, der er anført i bilag V, del C, til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65). Ordregiveren skal anvende standardformularen, jf. § 128, stk. 3.

§ 59. En ordregiver skal fastsætte en passende frist for modtagelse af ansøgninger, jf. § 93.

Stk. 2. Fristen skal som minimum være 30 dage fra dagen efter udbudsbekendtgørelsens afsendelse.

Stk. 3. Gør et akut behov hos ordregiveren det ikke muligt at overholde fristen i stk. 2, kan ordregiveren fastsætte en frist for modtagelse af ansøgninger om deltagelse, der ikke er mindre end 15 dage fra dagen efter udbudsbekendtgørelsens afsendelse.

Stk. 4. Kun de ansøgere, som ordregiveren opfordrer dertil, kan afgive tilbud. En ordregiver skal udvælge mindst fem ansøgere, som vil blive opfordret til at afgive tilbud i henhold til § 145. Er antallet af ansøgere lavere end fem, kan ordregiveren opfordre den eller de ansøgere, der opfylder de fastsatte minimumskrav til egnethed, jf. § 140, til at afgive tilbud.

Stk. 5. En ordregiver skal samtidig og skriftligt opfordre de relevante ansøgere til at afgive tilbud.

Stk. 6. Ordregiveren skal offentliggøre det øvrige udbudsmateriale på datoen for offentliggørelse af udbudsbekendtgørelsen, jf. § 132.

§ 60. En ordregiver skal fastsætte en passende frist for modtagelse af tilbud, jf. § 93.

Stk. 2. Fristen skal som minimum være 30 dage fra dagen efter afsendelse af opfordringen til at afgive et tilbud.

Stk. 3. Har ordregiveren anvendt en forhåndsmeddelelse, er minimumsfristen dog 10 dage, når

- 1) forhåndsmeddelelsen indeholder alle de oplysninger, der kræves i bilag V, del B, afsnit I, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65), i det omfang disse oplysninger forelå ved forhåndsmeddelelsens offentliggørelse, og
- 2) forhåndsmeddelelsen er sendt til offentliggørelse mindst 35 dage og højst 12 måneder inden afsendelsen af udbudsbekendtgørelsen.

Stk. 4. Accepterer ordregiveren, at tilbud kan indgives via elektroniske midler i overensstemmelse med regler udstedt af erhvervs- og vækstministeren i henhold til § 194, stk. 1, kan fristen, der er nævnt i stk. 2, forkortes med 5 dage.

Stk. 5. Ikkestatslige ordregivere kan i særlige tilfælde fastsætte, at fristen for modtagelse af tilbud er mindre end 30 dage, dog mindst 10 dage fra dagen efter afsendelse af opfordringen til at afgive et tilbud.

Stk. 6. Gør et akut behov hos ordregiver det ikke muligt at overholde fristen i stk. 2, kan ordregiveren fastsætte en frist for modtagelse af tilbud, der ikke er mindre end 10 dage fra dagen efter afsendelse af opfordringen til at afgive et tilbud.

Udbud med forhandling

§ 61. En ordregiver kan anvende udbud med forhandling i følgende tilfælde:

- 1) Ved bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser, der opfylder et eller flere af følgende kriterier:
  - a) Ordregiverens behov kan ikke imødekommes uden tilpasning af allerede tilgængelige løsninger,
  - b) kontrakten omfatter design eller innovative løsninger,
  - c) kontrakten kan på grund af særlige omstændigheder med hensyn til dens art, kompleksitet eller de retlige og finansielle forhold eller risici i forbindelse hermed ikke tildeles uden forudgående forhandling, eller
  - d) ordregiveren kan ikke fastlægge de tekniske specifikationer tilstrækkelig præcist med henvisning til en standard, en europæisk teknisk vurdering, en fælles teknisk specifikation eller en teknisk reference, jf. punkt 2-5 i bilag VII til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65).
- 2) Når der i forbindelse med et offentligt eller begrænset udbud kun afgives ikkeforskriftsmæssige eller uacceptable tilbud, jf. stk. 2 og 3.

Stk. 2. Ved ikkeforskriftsmæssige tilbud efter stk. 1, nr. 2, forstås navnlig tilbud, hvor

- 1) tilbuddet ikke lever op til kravene i udbudsmaterialet,
- 2) tilbuddet er modtaget for sent,
- 3) der foreligger bevis for ulovlig samordning eller bestikkelse eller
- 4) ordregiveren har konstateret, at tilbuddet er unormalt lavt.

Stk. 3. Ved uacceptable tilbud efter stk. 1, nr. 2, forstås navnlig tilbud, som

- 1) er indgivet af tilbudsgivere, som ikke lever op til de fastsatte minimumskrav til egnethed, eller
- 2) overstiger det af ordregiveren på forhånd fastsatte budget.

Stk. 4. Når en ordregiver udnytter muligheden i stk. 1, nr. 2, er ordregiveren ikke forpligtet til at offentliggøre en udbudsbekendtgørelse, når alle tilbudsgiverne under det forudgående offentlige eller begrænsede udbud har afgivet tilbud i overensstemmelse med udbudsprocedurens formelle krav, og hvis de alle opfylder kravene i § 159, stk. 2, 2. pkt., nr. 1-3.

§ 62. Ved udbud med forhandling kan enhver økonomisk aktør ansøge om at deltage som svar på en udbudsbekendtgørelse. Udbudsbekendtgørelsen skal indeholde de oplysninger, der er anført i bilag V, del C, til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65).

Stk. 2. Udbudsbekendtgørelsen skal ud over oplysningerne i bilag V, del C, til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65) indeholde oplysning om,

- 1) hvorvidt ordregiveren vil forbeholde sig ret til at tildele en kontrakt på grundlag af det indledende tilbud,
- 2) hvorledes forhandlingsforløbet forventes at forløbe, herunder om forhandlingerne skal forløbe i flere faser med henblik på at begrænse antallet af tilbud, der skal forhandles, og

3) hvorvidt ordregiveren vil yde vederlag til deltagerne i forhandlingerne.

Stk. 3. Ordregiveren skal i udbudsmaterialet fastsætte udbuddets genstand og mindstekrav og kriterierne for tildelingen.

§ 63. En ordregiver skal fastsætte en passende frist for modtagelse af ansøgninger, jf. § 93.

Stk. 2. Fristen skal som minimum være 30 dage fra dagen efter udbudsbekendtgørelsens afsendelse. Dog finder muligheden i § 59, stk. 3, tilsvarende anvendelse ved udbud med forhandling.

Stk. 3. Ordregiveren skal offentliggøre det øvrige udbudsmateriale på datoen for offentliggørelse af udbudsbekendtgørelsen, jf. § 132.

§ 64. Kun de ansøgere, som ordregiveren opfordrer dertil, kan afgive et indledende tilbud, der skal danne grundlag for den efterfølgende forhandling. En ordregiver skal udvælge mindst tre ansøgere, som vil blive opfordret til at afgive indledende tilbud i henhold til § 145. Modtager ordregiveren færre end tre ansøgninger, kan ordregiveren opfordre den eller de ansøgere, der opfylder de fastsatte krav til egnethed, jf. § 140, til at afgive indledende tilbud. Vil ordregiveren udvælge flere end fem ansøgere, skal ordregiveren begrunde dette.

Stk. 2. En ordregiver skal samtidig og skriftligt opfordre de relevante ansøgere til at afgive indledende tilbud.

§ 65. En ordregiver skal fastsætte en passende frist for modtagelse af det indledende tilbud, jf. § 93.

Stk. 2. Fristen skal som minimum være 30 dage fra dagen efter afsendelse af opfordringen til at afgive et tilbud. Dog finder mulighederne i § 60, stk. 3-6, tilsvarende anvendelse ved udbud med forhandling.

§ 66. En ordregiver skal forhandle med tilbudsgiverne om de indledende og alle efterfølgende tilbud, medmindre ordregiveren har forbeholdt sig ret til at tildele kontrakten på grundlag af det indledende tilbud.

Stk. 2. Det indledende tilbud skal danne grundlag for den efterfølgende forhandling. Der kan ikke forhandles om de endelige tilbud og grundlæggende elementer, herunder mindstekrav og kriterier for tildeling.

Stk. 3. Forhandlingen kan finde sted i flere successive faser med henblik på at begrænse antallet af tilbud, der skal forhandles. Begrænsningen skal ske på grundlag af de kriterier for tildeling, der er fastlagt i udbudsbekendtgørelsen eller i det øvrige udbudsmateriale.

Stk. 4. En ordregiver skal dokumentere forhandlingsforløbet og sikre, at alle tilbud under forløbet indgives skriftligt.

Stk. 5. Foretages der som følge af forhandlingerne ændringer i udbudsmaterialet, skal alle tilbudsgivere, der ikke er blevet afvist i henhold til stk. 3, orienteres herom. Ordregiveren må ikke foretage ændringer i de grundlæggende elementer i det oprindelig udsendte udbudsmateriale.

Stk. 6. En ordregiver skal fastsætte en passende frist for afgivelse af endeligt tilbud, jf. § 93.

Stk. 7. En ordregiver skal tildele kontrakten på grundlag af et af de tildelingskriterier, der er nævnt i § 162.

Konkurrencepræget dialog

§ 67. En ordregiver kan anvende konkurrencepræget dialog i følgende tilfælde:

- 1) Ved bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser, der opfylder et eller flere af følgende kriterier:
  - a) Ordregiverens behov kan ikke imødekommes uden tilpasning af allerede tilgængelige løsninger,
  - b) kontrakten omfatter design eller innovative løsninger,
  - c) kontrakten kan på grund af særlige omstændigheder med hensyn til dens art, kompleksitet eller de retlige og finansielle forhold eller risici i forbindelse hermed ikke tildeles uden forudgående forhandling, eller

- d) ordregiveren kan ikke fastlægge de tekniske specifikationer tilstrækkelig præcist med henvisning til en standard, en europæisk teknisk vurdering, en fælles teknisk specifikation eller en teknisk reference, jf. punkt 2-5 i bilag VII til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65).
- 2) Når der i forbindelse med et offentligt eller begrænset udbud kun afgives ikkeforskriftsmæssige eller uacceptable tilbud.

Stk. 2. Ved ikkeforskriftsmæssige tilbud skal bl.a. forstås tilbud, hvor

- 1) tilbuddet ikke lever op til kravene i udbudsmaterialet,
- 2) tilbuddet er modtaget for sent,
- 3) der foreligger bevis for ulovlig samordning eller bestikkelse eller
- 4) ordregiveren har konstateret, at tilbuddet er unormalt lavt.

Stk. 3. Ved uacceptable tilbud skal bl.a. forstås tilbud, som er indgivet af tilbudsgivere, som ikke lever op til minimumskravene til egnethed, eller som overstiger det af ordregiveren på forhånd fastsatte budget.

Stk. 4. Når en ordregiver udnytter muligheden i stk. 1, nr. 2, er ordregiveren ikke forpligtet til at offentliggøre en udbudsbekendtgørelse, når alle tilbudsgiverne under det forudgående offentlige eller begrænsede udbud har afgivet tilbud i overensstemmelse med udbudsprocedurens formelle krav, og hvis de alle opfylder kravene i § 159, stk. 2, 2. pkt., nr. 1-3.

§ 68. Ved konkurrencepræget dialog kan enhver økonomisk aktør ansøge om at deltage som svar på udbudsbekendtgørelsen. Udbudsbekendtgørelsen skal indeholde de oplysninger, der er anført i bilag V, del C, til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65).

Stk. 2. Udbudsbekendtgørelsen skal ud over oplysningerne i bilag V, del C, til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65) indeholde oplysning om,

- 1) hvorledes dialogforløbet forventes at forløbe, herunder om der anvendes successive faser med henblik på at begrænse antallet af løsninger, der skal drøftes under dialogforløbet, jf. § 70, stk. 3, og
- 2) hvorvidt ordregiveren vil yde vederlag til deltagerne i dialogforløbet.

Stk. 3. Ordregiveren skal i udbudsbekendtgørelsen fastsætte sine behov og krav samt tildelingskriteriet. En nærmere beskrivelse af disse, herunder mindstekrav og yderligere kriterier for tildeling, skal i øvrigt fremgå af enten udbudsbekendtgørelsen eller et beskrivende dokument.

Stk. 4. En ordregiver skal fastsætte en passende frist for modtagelse af ansøgninger, jf. § 93.

Stk. 5. Fristen skal som minimum være 30 dage fra dagen efter udbudsbekendtgørelsens afsendelse.

Stk. 6. Ordregiveren skal offentliggøre det øvrige udbudsmateriale på datoen for offentliggørelsen af udbudsbekendtgørelsen, jf. § 132.

§ 69. Kun de ansøgere, der modtager en opfordring dertil, kan deltage i dialogen. En ordregiver skal udvælge mindst tre ansøgere, som vil blive opfordret til at deltage i dialogen i henhold til § 145. Modtager ordregiveren færre end tre ansøgninger, kan ordregiveren opfordre den eller de ansøgere, der opfylder de fastsatte minimumskrav til egnethed, jf. § 140, til at deltage i dialogen. Vil ordregiveren udvælge flere end fem ansøgere, skal ordregiveren begrunde dette.

Stk. 2. En ordregiver skal samtidig og skriftligt opfordre de relevante ansøgere til at deltage i dialogen.

§ 70. En ordregiver indleder en dialog med de relevante ansøgere med henblik på at fastlægge, hvorledes ordregiverens behov bedst kan opfyldes.

Stk. 2. Dialogen kan vedrøre alle aspekter af udbuddet, men må ikke medføre ændringer i grundlæggende elementer, herunder mindstekrav og kriterier for tildeling.

Stk. 3. Dialogen kan finde sted i flere successive faser med henblik på at begrænse antallet af løsninger, der skal drøftes under dialogforløbet. Begrænsningen skal ske på grundlag af de kriterier for tildeling, der er fastlagt i udbudsbekendtgørelsen og i det beskrivende dokument.

Stk. 4. En ordregiver kan fortsætte dialogen, indtil ordregiveren har indkredset den eller de løsninger, der bedst kan opfylde ordregiverens behov.

Stk. 5. Foretages der ændringer i udbudsmaterialet som følge af dialogen, skal alle de resterende deltagere orienteres herom. Ordregiveren må ikke foretage ændringer i de grundlæggende elementer i det oprindelig udsendte udbudsmateriale.

Stk. 6. En ordregiver skal dokumentere dialogforløbet.

§ 71. En ordregiver skal efter at have erklæret dialogen for afsluttet og underrettet de resterende deltagere herom opfordre deltagerne til at afgive de endelige tilbud på grundlag af den eller de løsninger, der er fastlagt under dialogen. De endelige tilbud skal indeholde alle de elementer, der er nødvendige for projektets udførelse.

Stk. 2. En ordregiver skal fastsætte en passende frist for afgivelse af endeligt tilbud, jf. § 93.

Stk. 3. På ordregiverens anmodning kan disse endelige tilbud afklares, præciseres og optimeres. Dette må dog ikke føre til, at der ændres ved vigtige elementer i udbuddet eller tilbuddet, eller til konkurrencefordrejning eller forskelsbehandling i øvrigt.

§ 72. En ordregiver skal tildele kontrakten på grundlag af tildelingskriteriet bedste forhold mellem pris og kvalitet, jf. § 162, stk. 1, nr. 3.

Stk. 2. På anmodning af ordregiveren kan der føres forhandlinger med den tilbudsgiver, der har afgivet det vindende tilbud. Forhandlingerne skal ske med henblik på at bekræfte de økonomiske forpligtelser eller andre vilkår i tilbuddet.

Stk. 3. Forhandlinger i henhold til stk. 2 må ikke medføre, at der foretages ændringer i grundlæggende elementer, herunder mindstekrav og kriterier for tildeling.

Innovationspartnerskab

§ 73. En ordregiver kan anvende innovationspartnerskaber, hvis ordregiveren vil udvikle en innovativ vare, en tjenesteydelse eller et bygge- og anlægsarbejde, som ikke allerede er tilgængelig på markedet. Et innovationspartnerskab består af tre faser: udbuddet, innovationsforløbet og et eventuelt efterfølgende indkøb af den udviklede ydelse.

§ 74. Ved udbud af et innovationspartnerskab kan enhver økonomisk aktør ansøge om at deltage som svar på udbudsbekendtgørelsen. Udbudsbekendtgørelsen skal indeholde de oplysninger, der er anført i bilag V, del C, til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65).

Stk. 2. Udbudsmaterialet skal indeholde oplysning om,

- 1) hvorvidt ordregiveren forbeholder sig ret til at tildele en kontrakt på grundlag af det indledende tilbud,
- 2) hvilken ordning der skal gælde for intellektuel ejendomsret,
- 3) hvorvidt ordregiveren vil indgå en eller flere partnerskabskontrakter,
- 4) hvorledes forhandlingsforløbet forventes at forløbe, herunder om forhandlingerne skal forløbe i flere faser med henblik på at begrænse antallet af tilbud, der skal forhandles,
- 5) hvorvidt ordregiveren vil yde vederlag til deltagerne, og
- 6) hvorvidt ordregiveren vil begrænse antallet af deltagere på baggrund af delmål, jf. § 78.

Stk. 3. Ordregiveren skal i udbudsmaterialet fastsætte udbuddets genstand og mindstekrav og kriterierne for tildeling.

Stk. 4. En ordregiver skal fastsætte en passende frist for modtagelse af ansøgninger, jf. § 93.

Stk. 5. Fristen skal som minimum være 30 dage fra dagen efter udbudsbekendtgørelsens afsendelse.

Stk. 6. Ordregiveren skal offentliggøre det øvrige udbudsmateriale på datoen for offentliggørelse af udbudsbekendtgørelsen, jf. § 132.

§ 75. En ordregiver skal udvælge mindst tre ansøgere til at afgive tilbud. Er antallet af ansøgere lavere end tre, kan ordregiveren udvælge den eller de ansøgere, der opfylder de fastsatte krav til egnethed, jf. § 140, til at afgive tilbud.

Stk. 2. En ordregiver skal ved udvælgelse i henhold til § 145 som minimum lægge vægt på ansøgernes kapacitet på området forskning og udvikling eller udvikling og gennemførelse af innovative løsninger.

Stk. 3. En ordregiver skal samtidig og skriftligt opfordre de udvalgte ansøgere til at afgive et indledende tilbud i form af et forsknings- og innovationsprojektforslag. Det er alene de ansøgere, der af ordregiveren modtager en opfordring dertil, som kan afgive et indledende tilbud.

§ 76. En ordregiver skal fastsætte en passende frist for modtagelse af indledende tilbud, jf. § 93.

Stk. 2. Fristen skal som minimum være 30 dage fra dagen efter afsendelse af opfordringen til at afgive tilbud. Muligheden i § 60, stk. 5, finder tilsvarende anvendelse ved innovationspartnerskab.

Stk. 3. Accepterer ordregiveren, at tilbud kan indgives via elektroniske midler i overensstemmelse med regler udstedt af erhvervs- og vækstministeren i henhold til § 194, stk. 1, kan den frist, der er nævnt i stk. 2, afkortes med 5 dage.

§ 77. En ordregiver skal forhandle med tilbudsgiverne om de indledende og alle efterfølgende tilbud, medmindre ordregiveren vælger at udnytte et forbehold efter § 74, stk. 2, nr. 1, og tildele kontrakten på grundlag af det indledende tilbud.

Stk. 2. Det indledende tilbud skal danne grundlag for den efterfølgende forhandling. Der kan forhandles om alt undtagen de endelige tilbud og grundlæggende elementer, herunder mindstekrav og kriterier for tildeling.

Stk. 3. En ordregiver skal i forbindelse med forhandlingerne fastsætte de vilkår, der er knyttet til partnerskabskontrakten, herunder resultatniveauer og maksimumomkostninger.

Stk. 4. Forhandlingen kan finde sted i flere successive faser med henblik på at begrænse antallet af tilbud, der skal forhandles. Begrænsningen skal ske på grundlag af de kriterier for tildeling, der er fastlagt i udbudsbekendtgørelsen eller i det øvrige udbudsmateriale,

Stk. 5. En ordregiver skal dokumentere forhandlingsforløbet og sikre, at alle tilbud under forløbet indgives skriftligt.

Stk. 6. Foretages der som følge af forhandlingerne ændringer i udbudsmaterialet, skal alle tilbudsgivere, der ikke er blevet afvist i henhold til § 74, stk. 2, nr. 4, orienteres herom. Ordregiveren må ikke foretage ændringer i de grundlæggende elementer i det oprindeligt udsendte udbudsmateriale.

Stk. 7. En ordregiver skal fastsætte en passende frist for afgivelse af endelig tilbud, jf. § 93.

Stk. 8. En ordregiver skal tildele partnerskabskontrakten eller partnerskabskontrakterne på grundlag af tildelingskriteriet bedste forhold mellem pris og kvalitet, jf. § 162, stk. 1, nr. 3.

§ 78. En ordregiver skal inddele det enkelte innovationspartnerskab i faser med dertil hørende delmål.

Stk. 2. En ordregiver kan efter hvert delmål, jf. stk. 1, beslutte at bringe alle eller enkelte partnerskabskontrakter til ophør.

Stk. 3. En ordregiver skal sørge for betaling af vederlag i passende rater til de deltagende partnere.

§ 79. En ordregiver skal så vidt muligt sikre, at partnerskabets struktur og løbetid og værdien af de forskellige faser tager højde for innovationsgraden af den ønskede løsning og rækkefølgen af forsknings- og innovationsaktiviteterne, der er nødvendige for udviklingen af en innovativ løsning.

Stk. 2. Den anslåede værdi af det påtænkte indkøb af varer, tjenesteydelser eller bygge- og anlægsarbejder skal være proportional i forhold til den nødvendige investering i udviklingen heraf.

Udbud med forhandling uden forudgående offentliggørelse

§ 80. En ordregiver kan anvende udbud med forhandling uden forudgående offentliggørelse, når der i forbindelse med et offentligt eller begrænset udbud af bygge- og anlægskontrakter, vareindkøbskontrakter og tjenesteydelseskontrakter

- 1) ikke er modtaget nogen ansøgninger eller tilbud eller
- 2) kun er modtaget ansøgninger eller tilbud, der er irrelevante i forhold til kontrakten.

Stk. 2. Det er en betingelse efter stk. 1, at der ikke foretages ændringer i grundlæggende elementer i det oprindelige udbudsmateriale, og at der sendes en rapport til Europa-Kommissionen, hvis denne anmoder herom.

Stk. 3. En ordregiver kan også anvende udbud med forhandling uden forudgående offentliggørelse, når bygge- og anlægsarbejderne, varerne eller tjenesteydelserne kun kan leveres af en bestemt økonomisk aktør på grund af,

- 1) at udbuddet har til formål at skabe eller erhverve et unikt kunstværk eller en unik kunstnerisk optræden,
- 2) på grund af manglende konkurrence af tekniske årsager eller
- 3) på grund af beskyttelse af eksklusive rettigheder, herunder intellektuelle ejendomsrettigheder.

Stk. 4. Stk. 3, nr. 2 og 3, gælder kun, når der ikke findes et rimeligt alternativ eller erstatning og den manglende konkurrence ikke er et resultat af en kunstig indskrænkning af udbudsvilkårene.

Stk. 5. En ordregiver kan også anvende udbud med forhandling uden forudgående offentliggørelse i strengt nødvendigt omfang, hvis tvingende grunde som følge af begivenheder, som ordregiveren ikke har kunnet forudse, gør det umuligt at overholde fristerne for offentlige udbud, begrænsede udbud eller udbud med forhandling.

§ 81. En ordregiver kan endvidere anvende udbud med forhandling uden forudgående offentliggørelse for vareindkøbskontrakter og tjenesteydelseskontrakter, for så vidt angår nr. 4,

- 1) når de pågældende varer alene er fremstillet med henblik på forskning, forsøg, undersøgelse eller udvikling, og kontrakter, der tildeles i henhold til denne bestemmelse, ikke omfatter serieproduktion til påvisning af varenes handelsmæssige levedygtighed eller til dækning af forsknings- og udviklingsomkostninger,
- 2) ved supplerende leveringer fra den oprindelige leverandør til delvis fornyelse af leveringer eller installationer eller til udvidelse af allerede foretagne leveringer eller installationer, når et skifte af leverandøren ville gøre det nødvendigt for ordregiveren at indkøbe varer, som på grund af en forskel i teknisk beskaffenhed ville medføre teknisk uforenelighed eller uforholdsmæssig store tekniske vanskeligheder ved drift og vedligeholdelse,
- 3) ved indkøb af varer, der noteres og købes på en varebørs, og
- 4) ved indkøb af varer eller tjenesteydelser på særlig fordelagtige vilkår hos en leverandør, der endeligt indstiller sin erhvervsvirksomhed, eller hos likvidatorer i en konkursbehandling, tvangsakkord eller en tilsvarende behandling i henhold til nationale love og forskrifter.

Stk. 2. Løbetiden af kontrakter omfattet af stk. 1, nr. 2, må som udgangspunkt ikke overstige 3 år.

§ 82. En ordregiver kan endvidere anvende udbud med forhandling uden forudgående offentliggørelse for tjenesteydelsesaftaler, når kontrakten er et led i en projektkonkurrence og tildeles vinderen eller en af vinderne af projektkonkurrencen, jf. §§ 84-92. I sidstnævnte tilfælde skal alle vinderne opfordres til at deltage i forhandlingerne.

§ 83. En ordregiver kan endvidere anvende udbud med forhandling uden forudgående offentliggørelse ved nye bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser, der er en gentagelse af tilsvarende tjenesteydelser eller bygge- og anlægsarbejder, og som udføres af den økonomiske aktør, der blev tildelt den oprindelige kontrakt af den samme ordregiver, under følgende betingelser:

- 1) Bygge- og anlægsarbejderne eller tjenesteydelserne er i overensstemmelse med et grundlæggende projekt.
- 2) Den oprindelige kontrakt herom blev tildelt i henhold til en procedure i overensstemmelse med § 55.
- 3) Udbudsmaterialet til det oprindelige udbud af det i nr. 1 nævnte grundlæggende projekt angiver omfanget af eventuelle yderligere bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser og betingelserne for tildeling heraf.
- 4) Muligheden for at anvende denne fremgangsmåde er anført i det oprindelige udbudsmateriale. Ordregiveren skal tage den anslåede samlede værdi af de nye bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser i betragtning ved anvendelse af § 6.
- 5) Der er ikke forløbet mere end 3 år efter indgåelsen af den oprindelige kontrakt.

Projektkonkurrencer

§ 84. Denne bestemmelse og §§ 85-92 gælder for

- 1) projektkonkurrencer, der afholdes med henblik på tildeling af en tjenesteydelseskontrakt, og
- 2) projektkonkurrencer med konkurrencepræmier eller betalinger til deltagerne.

Stk. 2. I de tilfælde, der er omfattet af stk. 1, nr. 1, beregnes kontraktens værdi på grundlag af den anslåede værdi uden moms af den pågældende tjenesteydelseskontrakt, herunder eventuelle konkurrencepræmier eller betalinger for deltagelsen til deltagerne.

Stk. 3. I de tilfælde, der er omfattet af stk. 1, nr. 2, beregnes kontraktens værdi på grundlag af det samlede præmie- og betalingsbeløb, herunder den anslåede værdi uden moms af tjenesteydelseskontrakten, som senere vil kunne indgås i henhold til § 82, hvis ordregiveren i bekendtgørelsen om projektkonkurrencen har meddelt, at ordregiveren agter at tildele en sådan kontrakt.

Bekendtgørelse om projektkonkurrence

§ 85. En ordregiver kan udskrive en projektkonkurrence ved at offentliggøre en bekendtgørelse herom.

Stk. 2. Har ordregiveren til hensigt at tildele en tjenesteydelseskontrakt i henhold til § 82, skal ordregiveren anføre dette i bekendtgørelsen om projektkonkurrencen.

§ 86. Har ordregiveren afholdt en projektkonkurrence, skal ordregiveren sende en meddelelse om resultaterne af projektkonkurrencen til EU's publikationskontor i overensstemmelse med § 129, stk. 6, og ordregiveren skal være i stand til at bevise afsendelsesdatoen.

Stk. 2. En ordregiver kan undlade at offentliggøre oplysninger om resultatet af konkurrencen, når det vil kunne hindre retshåndhævelsen eller på anden måde være i strid med offentlige interesser eller til skade for bestemte offentlige eller private virksomheders legitime økonomiske interesser eller for fair konkurrence mellem tjenesteydere.

§ 87. En ordregiver skal offentliggøre bekendtgørelser omfattet af §§ 85 og 86 i overensstemmelse med § 129, stk. 6. Bekendtgørelserne skal indeholde de oplysninger, der er anført i bilag V, henholdsvis del E og F, til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65), i samme format som standardformularerne.

Udvælgelse af deltagere

§ 88. Projektkonkurrencer skal gennemføres i overensstemmelse med bestemmelserne i §§ 84-92.

Stk. 2. En ordregiver skal i forbindelse med projektkonkurrencer med et begrænset antal deltagere fastsætte klare og ikkediskriminerende kriterier for egnethed, der skal danne grundlag for udvælgelsen. Antallet af ansøgere, der opfordres til at deltage i projektkonkurrencen, skal fastsættes således, at der sikres reel konkurrence.

Bedømmelseskomiteen

§ 89. Med henblik på at finde en vinder af projektkonkurrencen nedsætter ordregiveren en bedømmelseskomité. Bedømmelseskomiteen må udelukkende bestå af fysiske personer, som er uafhængige af deltagerne i projektkonkurrencen.

Stk. 2. Kræver ordregiveren bestemte faglige kvalifikationer for at deltage i en projektkonkurrence, skal mindst en tredjedel af bedømmelseskomiteens medlemmer have samme eller tilsvarende kvalifikationer.

§ 90. Bedømmelseskomiteen skal være uafhængig i sine afgørelser og udtalelser.

Stk. 2. Komiteen må ikke have kendskab til ansøgernes identitet og skal udelukkende behandle de planlægnings- og projektarbejder, som ansøgerne forelægger, ud fra de kriterier, der er anført i bekendtgørelsen om projektkonkurrencen.

Stk. 3. Kravet om anonymitet skal overholdes, indtil bedømmelseskomiteens udtalelse eller afgørelse foreligger.

§ 91. På grundlag af hvert enkelt projekts kvaliteter registrerer bedømmelseskomiteen projekternes rangfølge, komiteens bemærkninger og punkter, der eventuelt skal klarlægges, i en rapport, som medlemmerne underskriver.

Stk. 2. Ansøgerne kan om nødvendigt anmodes om at besvare spørgsmål, som bedømmelseskomiteen har anført i rapporten, for at klarlægge nogle aspekter af projekterne.

§ 92. En ordregiver skal udarbejde en fuldstændig rapport over dialogen mellem bedømmelseskomiteens medlemmer og ansøgerne.

Fastsættelse af tidsfrister og åbning af tilbud

§ 93. En ordregiver skal fastsætte passende tidsfrister for indsendelse af ansøgninger og tilbud. Fristen for modtagelse af tilbud og ansøgning om deltagelse skal som minimum overholde minimumsfristen for den pågældende udbudsprocedure.

Stk. 2. Forudsætter afgivelse af tilbud besigtigelse af steder eller gennemsyn af bilagsmateriale til udbudsmaterialet hos ordregiveren, skal ordregiveren fastsætte en frist for modtagelse af tilbud, således at tilbudsgiverne kan opnå kendskab til alle de oplysninger, der er nødvendige for at udarbejde et tilbud. Fristen skal være længere end den minimumsfrist, der er angivet i den pågældende udbudsprocedure.

Stk. 3. Ved offentlige udbud skal ordregiveren angive fristen for modtagelse af tilbud i udbudsbekendtgørelsen. Ved begrænsede udbud, udbud med forhandling, konkurrencepræget dialog og innovationspartnerskaber skal ordregiveren angive fristen for modtagelse af ansøgninger i udbudsbekendtgørelsen, og fristen for modtagelse af tilbud skal fremgå af udbudsmaterialet.

Stk. 4. En ordregiver kan forlænge fristen for modtagelse af ansøgninger eller tilbud. Ordregiveren er forpligtet til at forlænge fristen for modtagelse af ansøgninger eller tilbud i følgende tilfælde:

- 1) Hvis ordregiveren meddeler supplerende oplysninger om udbudsmaterialet eller supplerende dokumenter senere end 6 dage før den fastsatte frist for modtagelse af ansøgning eller tilbud.
- 2) Hvis ordregiveren foretager væsentlige ændringer i udbudsmaterialet.
- 3) Hvis ordregiveren ikke inden for 5 dage efter anmodning herom fremsender de dokumenter, der ikke er givet fri, direkte og fuld elektronisk adgang til, jf. § 132, stk. 2.
- 4) Hvis ordregiveren har forkortet fristen som følge af et akut behov hos ordregiveren, jf. § 57, stk. 5, § 59, stk. 3, og § 65, stk. 2, jf. § 60, stk. 6, og ordregiveren meddeler supplerende oplysninger om udbudsmaterialet eller supplerende dokumenter senere end 4 dage før den fastsatte frist for modtagelse af ansøgning eller tilbud.

§ 94. En ordregiver kan først undersøge indholdet af en ansøgning eller et tilbud, når ansøgnings- eller tilbudsfristen er udløbet.

Kapitel 8
Indkøbsmetoder
Rammeaftaler

§ 95. En rammeaftale skal indgås efter en af procedurerne i denne lov, jf. § 55.

Stk. 2. En rammeaftale kan højst have en løbetid på 4 år. I ekstraordinære tilfælde kan en rammeaftale indgås for en længere periode.

Stk. 3. Indgåelse af kontrakter på grundlag af en rammeaftale skal ske i rammeaftalens løbetid. Kontrakterne kan være gældende i en periode efter udløbet af rammeaftalens løbetid.

§ 96. Det skal angives i udbudsbekendtgørelsen, hvilke ordregivere der skal kunne gøre brug af rammeaftalen. Kontrakter baseret på en rammeaftale kan indgås mellem parterne i rammeaftalen.

§ 97. Kontrakter, der indgås på grundlag af en rammeaftale, der er indgået med en vindende tilbudsgiver, tildeles på de vilkår, der er fastsat i rammeaftalen. Ordregiveren kan inden tildelingen af kontrakten skriftligt anmode den vindende tilbudsgiver om at fuldstændiggøre sit tilbud.

§ 98. Kontrakter, der indgås på grundlag af en rammeaftale, der er indgået med mere end én part på rammeaftalen, kan tildeles ved

- 1) direkte tildeling, jf. § 99, eller
- 2) genåbning af konkurrencen, jf. § 100.

Stk. 2. Ordregiveren kan på den samme rammeaftale anvende direkte tildeling og genåbning af konkurrencen. Valget mellem direkte tildeling og genåbning af konkurrencen skal ske på grundlag af objektive kriterier, herunder de efterspurgte varers eller ydelsers kvantitet, værdi eller karakteristika og ordregiverens øvrige konkrete indkøbsbehov. De objektive kriterier skal fastsættes i udbudsmaterialet vedrørende rammeaftalen.

Stk. 3. Det skal angives i udbudsmaterialet vedrørende rammeaftalen, hvordan tildeling af kontrakter finder sted, jf. stk. 1.

§ 99. Direkte tildeling af kontrakter, jf. § 98, stk. 1, nr. 1, skal ske på grundlag af rammeaftalens bestemmelser og de objektive kriterier, der er fastsat i udbudsmaterialet for rammeaftalen.

§ 100. Genåbning af konkurrencen, jf. § 98, stk. 1, nr. 2, og stk. 2, skal baseres på

- 1) de samme vilkår, som var gældende i forbindelse med tildelingen af rammeaftalen,
- 2) om nødvendigt mere præcist formulerede vilkår eller
- 3) eventuelt andre vilkår, der er fastsat på forhånd i udbudsmaterialet for rammeaftalen.

Stk. 2. Genåbning af konkurrencen skal ske ved samtidig skriftlig opfordring til de økonomiske aktører, som er i stand til at udføre kontrakten, til skriftligt at afgive tilbud. Opfordringen skal angive fristen for at afgive tilbud og øvrige nødvendige oplysninger.

Stk. 3. En ordregiver skal tildele kontrakten på grundlag af de kriterier for tildeling, der er fastsat i udbudsmaterialet for rammeaftalen, jf. § 162.

Dynamiske indkøbssystemer

§ 101. En ordregiver kan anvende et dynamisk indkøbssystem til indkøb af varer, bygge- og anlægsarbejder og tjenesteydelser, der er generelt tilgængelige på markedet og opfylder ordregiverens krav.

Stk. 2. Et dynamisk indkøbssystem skal følge proceduren for begrænset udbud, jf. dog § 104, stk. 3.

§ 102. Ordregiveren skal i udbudsbekendtgørelsen angive

- 1) det dynamiske indkøbssystems løbetid,
- 2) de minimumskrav til egnethed, der gælder for optagelse i det dynamiske indkøbssystem, jf. § 140, og

3) de kriterier for tildeling, der gælder ved tildeling af kontrakter på grundlag af det dynamiske indkøbssystem, jf. § 105, stk. 3.

Stk. 2. Ordregiveren kan inddele et dynamisk indkøbssystem i objektivt beskrevne kategorier af varer, tjenesteydelser eller bygge- og anlægsarbejder.

Stk. 3. Inddeles et dynamisk indkøbssystem i kategorier, jf. stk. 2, skal ordregiveren specificere minimumskravene til egnethed for hver kategori i udbudsbekendtgørelsen, jf. stk. 1, nr. 2.

§ 103. En ordregiver skal i udbudsmaterialet som minimum angive arten og den anslåede mængde af planlagte indkøb og anføre alle nødvendige oplysninger om det dynamiske indkøbssystem, herunder hvordan det dynamiske indkøbssystem fungerer, det anvendte elektroniske udstyr og de tekniske ordninger og specifikationer for tilslutning.

§ 104. Ved etableringen af et dynamisk indkøbssystem skal minimumsfristen for ordregiverens modtagelse af ansøgninger om deltagelse være 30 dage fra dagen efter udbudsbekendtgørelsens afsendelse.

Stk. 2. En ordregiver kan tidligst anvende et dynamisk indkøbssystem, når fristen i stk. 1 er udløbet og ansøgninger, der er modtaget inden for fristen, er færdigbehandlede.

Stk. 3. Et dynamisk indkøbssystem skal til enhver tid være åbent for ansøgere, der opfylder minimumskravene til egnethed, og antallet af ansøgere, der optages i indkøbssystemet, må ikke begrænses.

Stk. 4. Behandlingen af en ansøgning, der modtages inden udløbet af fristen i stk. 1, skal afsluttes inden for 10 arbejdsdage efter modtagelsen af ansøgningen, jf. dog stk. 5 og 6.

Stk. 5. Fristen i stk. 4 kan forlænges til 15 arbejdsdage i konkrete sager, hvor ordregiveren finder det berettiget, herunder hvis ordregiveren har behov for at verificere, om minimumskravene til egnethed er opfyldt.

Stk. 6. Fristen i stk. 4 kan endvidere forlænges, når opfordringen til at afgive tilbud for det første specifikke offentlige indkøb under et dynamisk indkøbssystem ikke er udsendt. Ordregiveren må ikke udsende opfordringer til at afgive tilbud i løbet af den forlængede vurderingsperiode.

§ 105. En ordregiver skal i forbindelse med konkrete indkøb opfordre alle deltagere til at afgive tilbud. Ordregiveren kan præcisere kriterierne for tildeling i opfordringen til at afgive tilbud, når dette er relevant.

Stk. 2. Er det dynamiske indkøbssystem inddelt i kategorier, skal ordregiveren opfordre alle de deltagere, der er optaget i den relevante kategori, til at afgive tilbud.

Stk. 3. En ordregiver skal tildele kontrakten til den tilbudsgiver, der har afgivet det bedste bud på grundlag af de fastsatte kriterier for tildeling.

Stk. 4. Fristen for modtagelse af tilbud, jf. § 93, skal som minimum være 10 dage fra dagen efter afsendelse af opfordringen til at afgive tilbud.

§ 106. En ordregiver kan kræve, at deltagere i et dynamisk indkøbssystem inden for 5 arbejdsdage fra anmodning herom indsender et nyt og ajourført fælles europæisk udbudsdokument, jf. § 148, stk. 1. Ordregiveren kan på ethvert tidspunkt i løbet af det dynamiske indkøbssystems løbetid kræve, at deltagerne fremlægger dokumentation, jf. § 152, for, at deltagerne ikke er omfattet af en udelukkelsesgrund, jf. §§ 135-137, og at deltagerne opfylder minimumskravene til egnethed, jf. §§ 140-143.

Stk. 2. Kan det på baggrund af det fælles europæiske udbudsdokument fastslås, at deltageren ikke længere opfylder minimumskravene til egnethed, skal ordregiveren udelukke deltageren fra at deltage i det dynamiske indkøbssystem.

§ 107. En ordregiver skal offentliggøre en bekendtgørelse i Den Europæiske Unions Tidende, når løbetiden af det dynamiske indkøbssystem ændres eller det dynamiske indkøbssystem bringes til ophør.

§ 108. Alle meddelelser i forbindelse med et dynamisk indkøbssystem skal afgives elektronisk efter reglerne fastsat af erhvervs- og vækstministeren i henhold til § 194, stk. 1.

Stk. 2. Ansøgere og deltagere må ikke pålægges betaling for deltagelse i et dynamisk indkøbssystem.

Elektroniske auktioner

§ 109. En ordregiver kan anvende elektroniske auktioner i forbindelse med offentlige udbud, begrænsede udbud, udbud med forhandling, fornyet konkurrence mellem parterne i en rammeaftale i henhold til § 100 og tildeling af kontrakt inden for et dynamisk indkøbssystem.

Stk. 2. Elektroniske auktioner kan ikke anvendes i forbindelse med indgåelse af tjenesteydelseskontrakter og bygge- og anlægskontrakter, der omfatter en intellektuel indsats, der ikke kan klassificeres på grundlag af automatiske vurderingsmetoder.

§ 110. Elektroniske auktioner kan anvendes med henblik på konkurrence om priser og andre forhold, der er kvantificerbare.

Stk. 2. Elektroniske auktioner kan gennemføres i flere faser. Elektroniske auktioner skal gennemføres i et elektronisk system.

§ 111. En ordregiver, der ønsker at anvende elektroniske auktioner, skal angive dette i udbudsbekendtgørelsen. Herudover skal udbudsmaterialet indeholde følgende oplysninger:

- 1) De elementer, hvis værdier der holdes elektronisk auktion over, for så vidt disse elementer er kvantificerbare, således at de eksempelvis kan udtrykkes i tal eller procentdele,
- 2) eventuelle grænser for de værdier, som kan fremlægges, således som de fremgår af specifikationer af kontraktens genstand,
- 3) de oplysninger, der vil blive stillet til tilbudsgivernes rådighed under den elektroniske auktion, og på hvilket tidspunkt de i givet fald stilles til rådighed,
- 4) de oplysninger, der er relevante for afviklingen af den elektroniske auktion,
- 5) betingelserne, på hvilke tilbudsgiverne kan byde, herunder navnlig de mindste udsving mellem de bud, som i givet fald kræves for at byde, og
- 6) de relevante oplysninger om det elektroniske system, der anvendes, og om betingelser og tekniske specifikationer for tilslutning.

§ 112. Inden afholdelsen af en elektronisk auktion skal ordregiveren foretage en vurdering af de modtagne tilbud på baggrund af de fastsatte kriterier for tildeling, jf. § 162, og den fastlagte vægning af disse i henhold til den fastsatte evalueringsmetode, jf. § 160.

§ 113. En ordregiver skal sende opfordringen til at deltage i en elektronisk auktion samtidig og elektronisk til alle tilbudsgivere, der har afgivet antagelige tilbud. Auktionen kan tidligst finde sted 2 arbejdsdage efter afsendelsen af opfordringen.

Stk. 2. Opfordringen til at deltage, jf. stk. 1, skal indeholde

- 1) resultatet af vurderingen, jf. § 112,
- 2) dato og klokkeslæt for indledningen af den elektroniske auktion,
- 3) oplysninger om en eventuel faseopdeling af auktionen, jf. § 110, stk. 2, og tidsplanen for denne,
- 4) den matematiske formel, der bestemmer den automatiske omklassificering,
- 5) angivelse af, hvilke oplysninger der vil blive givet under auktionen, jf. § 114, og
- 6) oplysninger om auktionens afslutning, jf. § 115.

§ 114. Under den elektroniske auktion skal ordregiveren omgående give alle tilbudsgiverne tilstrækkelige oplysninger til, at de på ethvert tidspunkt kan kende deres respektive placering. Ordregiveren kan give andre oplysninger om andre afgivne priser eller værdier, hvis dette er angivet i udbudsmaterialet. Der kan endvidere på et hvilket som helst tidspunkt gives meddelelse om antallet af deltagere i den specifikke fase af auktionen.

Stk. 2. Der må ikke under auktionen gives oplysninger om tilbudsgivernes identitet.

§ 115. En elektronisk auktion afsluttes

- 1) på det tidspunkt, der er anført i opfordringen til at deltage,

- 2) når der ikke modtages flere nye priser eller værdier, der imødekommer de krav til mindsteudsving, der er anført i opfordringen til at deltage, eller
- 3) når alle auktionens faser er afsluttet.

Elektroniske kataloger

§ 116. En ordregiver kan i forbindelse med udbud, hvor der er krav om anvendelse af elektroniske kommunikationsmidler, jf. regler fastsat af erhvervs- og vækstministeren i henhold til § 194, stk. 1, acceptere eller kræve, at tilbud afgives i form af et elektronisk katalog, eller at tilbud skal indeholde et elektronisk katalog. Tilbud, der afgives i form af et elektronisk katalog, kan ledsages af andre dokumenter, som fuldstændiggør tilbuddet.

Stk. 2. En ordregiver kan bestemme, at tilbud på en kontrakt, der skal tildeles på grundlag af et dynamisk indkøbssystem, skal afgives i form af et elektronisk katalog eller skal omfatte et elektronisk katalog. Tilbud, der afgives i form af et elektronisk katalog, kan ledsages af andre dokumenter, som fuldstændiggør tilbuddet.

Stk. 3. En ordregiver kan bestemme, at der skal anvendes opdaterede elektroniske kataloger, jf. § 118, i forbindelse med

- 1) fornyet konkurrence i forbindelse med specifikke kontrakter i medfør af en rammeaftale, der er indgået med mere end én tilbudsgiver ved anvendelse af elektroniske kataloger, og
- 2) tildeling af kontrakter på grundlag af et dynamisk indkøbssystem, hvor ansøgningen om deltagelse i indkøbssystemet har været ledsaget af et elektronisk katalog.

Stk. 4. Det skal fremgå af udbudsbekendtgørelsen, hvis der vil blive anvendt elektroniske kataloger.

§ 117. Ansøgere og tilbudsgivere skal udarbejde elektroniske kataloger i overensstemmelse med

- 1) de tekniske ordninger og specifikationer samt andre formkrav, der er fastsat af ordregiveren,
- 2) kravene til elektroniske kommunikationsværktøjer og eventuelle yderligere krav, der er fastsat af ordregiveren, jf. regler fastsat af erhvervs- og vækstministeren i henhold til § 194, stk. 1, og
- 3) eventuelle delegerede retsakter fra Europa-Kommissionen vedtaget i overensstemmelse med artikel 87 i direktivet.

Stk. 2. Ordregiverens krav efter stk. 1, nr. 1 og 2, skal fremgå af udbudsmaterialet.

§ 118. Opdatering af elektroniske kataloger, jf. § 116, stk. 3, sker, ved at

- 1) tilbudsgiverne indgiver deres elektroniske kataloger på ny, således at de er tilpasset til kravene i den pågældende kontrakt, eller
- 2) ordregiveren indsamler de oplysninger fra de allerede fremsendte elektroniske kataloger, der er nødvendige for at kunne sammensætte et tilbud, der opfylder kravene i den pågældende kontrakt.

Stk. 2. Når opdatering af de elektroniske kataloger skal finde sted i henhold til stk. 1, nr. 2, underretter ordregiveren tilbudsgiverne herom. Underretningen skal indeholde oplysning om dato og klokkeslæt for, hvornår oplysninger påtænkes indsamlet, og om muligheden for at afvise indsamlingen af oplysninger.

Stk. 3. Udbudsmaterialet for rammeaftalen eller udbudsbekendtgørelsen vedrørende det dynamiske indkøbssystem skal indeholde oplysning om, hvorvidt fornyet konkurrence vil finde sted efter stk. 1, nr. 1 eller 2.

Stk. 4. Inden tildeling af kontrakt på baggrund af fornyet konkurrence efter stk. 1, nr. 2, skal ordregiveren anmode tilbudsgiver om at bekræfte, at det afgivne tilbud ikke er indholdsmæssigt fejlagtigt. Påpeger den pågældende tilbudsgiver indholdsmæssige fejl i de indsamlede oplysninger, skal ordregiveren berigtiggøre disse, inden der træffes beslutning om tildeling af kontrakt.

Kapitel 9

Fælles indkøb

Centraliserede indkøbsaktiviteter og indkøbscentraler

§ 119. En ordregiver kan gennem en indkøbscentral erhverve varer og tjenesteydelser, der er indkøbt til brug for ordregiveren.

Stk. 2. En ordregiver kan endvidere erhverve bygge- og anlægsarbejder, varer og tjenesteydelser ved brug af

- 1) kontrakter tildelt af en indkøbscentral,
- 2) dynamiske indkøbssystemer, der drives af en indkøbscentral, og
- 3) rammeaftaler, der er indgået af en indkøbscentral.

§ 120. Når et dynamisk indkøbssystem, der drives af en indkøbscentral, kan anvendes af andre ordregivere, jf. § 119, stk. 2, nr. 2, skal dette angives i udbudsbekendtgørelsen.

Stk. 2. Alle udbudsprocedurer, der varetages af en indkøbscentral, skal gennemføres ved hjælp af elektroniske kommunikationsmidler i overensstemmelse med regler fastsat af erhvervs- og vækstministeren i henhold til § 194, stk. 1.

§ 121. En ordregiver anses for at opfylde sine forpligtelser efter denne lov, når ordregiveren erhverver

- 1) varer eller tjenesteydelser efter § 119, stk. 1, eller
- 2) bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser efter § 119, stk. 2.

Stk. 2. En ordregiver er uanset stk. 1 ansvarlig for de dele af indkøbsprocessen, som ordregiveren selv udfører, herunder

- 1) tildeling af kontrakt på grundlag af et dynamisk indkøbssystem, der drives af en indkøbscentral, jf. § 119, stk. 2, nr. 2,
- 2) gennemførelse af fornyet konkurrence under en rammeaftale, jf. § 100, der er indgået af en indkøbscentral, og
- 3) beslutningen om, hvilken af de leverandører, der er part i en rammeaftale med flere leverandører, som skal udføre en given opgave, jf. § 98.

§ 122. En ordregiver kan tildele en tjenesteydelseskontrakt om levering af centraliserede indkøbsaktiviteter til en indkøbscentral uden at følge udbudsprocedurerne i denne lov. Sådanne tjenesteydelseskontrakter kan omfatte accessoriske indkøbsaktiviteter.

Fælles udbud

§ 123. Ordregivere kan aftale at gennemføre udbud i fællesskab.

Stk. 2. Gennemføres et udbud i sin helhed i fællesskab i alle de deltagende ordregiveres navne og på disses vegne, er de deltagende ordregivere i fællesskab ansvarlige for overholdelsen af forpligtelserne i henhold til denne lov.

Stk. 3. Er en eller flere ordregivere udvalgt blandt de deltagende ordregivere til at gennemføre udbuddet og handle i eget navn og på vegne af de andre deltagende ordregivere, er de deltagende ordregivere i fællesskab ansvarlige for overholdelse af forpligtelserne i henhold til denne lov.

Stk. 4. Gennemføres et udbud ikke i sin helhed i fællesskab i henhold til stk. 2, er de deltagende ordregivere kun i fællesskab ansvarlige for overholdelse af forpligtelserne i henhold til denne lov for de dele, der gennemføres i fællesskab. Hver enkelt ordregiver har det fulde ansvar for overholdelsen af forpligtelserne i henhold til denne lov for de dele, ordregiveren gennemfører i eget navn og på egne vegne.

Stk. 5. Udbudsbekendtgørelsen skal indeholde oplysninger, der gør det muligt at identificere samtlige deltagende ordregivere i det fælles udbud. Det skal desuden fremgå af udbudsmaterialet, hvilke dele af udbudsprocessen den enkelte ordregiver er ansvarlig for.

Udbud, der involverer ordregivere fra forskellige EU-medlemsstater

§ 124. En ordregiver kan benytte centraliserede indkøbsaktiviteter tilbudt af indkøbscentraler, der er beliggende i en anden EU-medlemsstat, i overensstemmelse med de nationale bestemmelser i den medlemsstat, hvor indkøbscentralen er beliggende.

§ 125. Ordregivere fra forskellige EU-medlemsstater kan i fællesskab tildele en kontrakt, indgå en rammeaftale eller drive et dynamisk indkøbssystem. Forud for gennemførelsen af udbudsproceduren skal følgende aftales mellem de deltagende ordregivere:

- 1) Fordelingen af ordregivernes forpligtelser, og hvilke nationale bestemmelser der finder anvendelse i forbindelse med det påtænkte indkøb.
- 2) Den interne organisering af udbudsproceduren, herunder forvaltningen af proceduren, fordelingen af bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser, der skal indkøbes, og indgåelsen af kontrakter.

Stk. 2. En deltagende ordregiver anses for at opfylde sine forpligtelser i henhold til denne lov, når der foretages et indkøb hos en ordregiver, der er ansvarlig for udbudsproceduren.

§ 126. Ordregivere fra forskellige EU-medlemsstater, der etablerer en fælles enhed, skal træffe beslutning om, hvilket nationalt regelsæt der skal være gældende. Der kan i denne forbindelse vælges mellem de nationale bestemmelser i den medlemsstat, hvor den fælles enhed har sit hjemsted, eller de nationale bestemmelser i den medlemsstat, hvor den fælles enhed udfører sine aktiviteter.

Kapitel 10

Offentliggørelse og gennemsigtighed

Forhåndsmeddelelser

§ 127. En ordregiver kan offentliggøre en forhåndsmeddelelse for at tilkendegive, hvilke indkøb ordregiveren har til hensigt at foretage.

Stk. 2. Forhåndsmeddelelser skal indeholde oplysninger, der er anført i bilag V, del B, afsnit I, til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65).

Stk. 3. Forhåndsmeddelelser offentliggøres ved elektronisk fremsendelse til EU's publikationskontor, jf. stk. 5, eller i ordregiverens køberprofil. Når ordregiveren offentliggør en forhåndsmeddelelse i sin køberprofil, skal ordregiveren forud for offentliggørelse i køberprofilen sende en meddelelse om offentliggørelse til EU's publikationskontor i overensstemmelse med bilag VIII til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65). Meddelelsen skal indeholde de oplysninger, der fremgår af bilag V, del A, til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65).

Stk. 4. Forhåndsmeddelelser må højst dække en periode på 12 måneder fra den dato, hvor forhåndsmeddelelsen blev sendt til offentliggørelse. I forbindelse med indkøb af sociale og andre specifikke tjenesteydelser, jf. § 187, kan forhåndsmeddelelser dog dække en periode, der er længere end 12 måneder.

Stk. 5. Forhåndsmeddelelsen skal udarbejdes i Europa-Kommissionens standardformularer, sendes elektronisk til EU's publikationskontor og offentliggøres i overensstemmelse med bilag VIII til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65).

Udbudsbekendtgørelser

§ 128. En ordregiver skal anvende udbudsbekendtgørelser som indkaldelse af tilbud i forbindelse med alle procedurer med undtagelse af udbud med forhandling uden forudgående bekendtgørelse, jf. §§ 80-83.

Stk. 2. Udbudsbekendtgørelser skal indeholde de oplysninger, der er anført i bilag V, del C, til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65).

Stk. 3. Udbudsbekendtgørelsen skal udarbejdes i Europa-Kommissionens standardformularer, sendes elektronisk til EU's publikationskontor og offentliggøres i overensstemmelse med bilag VIII til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65).

Bekendtgørelser om indgåede kontrakter

§ 129. Senest 30 dage efter indgåelsen af en kontrakt eller rammeaftale skal ordregiveren sende en bekendtgørelse om indgået kontrakt til EU's publikationskontor, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 2. Bekendtgørelser om indgåede kontrakter skal indeholde de oplysninger, der er anført i bilag V, del D, til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65).

Stk. 3. En ordregiver kan sende bekendtgørelser om kontrakter indgået på grundlag af en rammeaftale.

Stk. 4. En ordregiver skal senest 30 dage efter udgangen af hvert kvartal fremsende bekendtgørelser om de kontrakter, der er indgået på grundlag af et dynamisk indkøbssystem.

Stk. 5. Offentliggørelse af oplysninger om indgåelsen af kontrakten eller rammeaftalen kan i særlige tilfælde undlades, hvis videregivelse af oplysningerne vil hindre retshåndhævelse eller på anden måde være i strid med offentlige interesser til skade for bestemte økonomiske aktørers legitime økonomiske interesser eller til skade for konkurrencen mellem økonomiske aktører.

Stk. 6. Bekendtgørelsen om indgåede kontrakter skal udarbejdes i Europa-Kommissionens standardformularer, sendes elektronisk til EU's publikationskontor og offentliggøres i overensstemmelse med bilag VIII til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65).

Offentliggørelse på nationalt plan

§ 130. En ordregiver kan først offentliggøre en forhåndsmeddelelse, en udbudsbekendtgørelse, øvrige dele af udbudsmaterialet eller en bekendtgørelse om indgåede kontrakter på nationalt plan, når EU's publikationskontor har offentliggjort den pågældende forhåndsmeddelelse eller bekendtgørelse, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. En ordregiver kan offentliggøre en forhåndsmeddelelse, en udbudsbekendtgørelse, øvrige dele af udbudsmaterialet eller bekendtgørelse om indgåede kontrakter på nationalt plan, 48 timer efter at ordregiveren har modtaget en bekræftelse fra EU's publikationskontor om modtagelse af bekendtgørelsen eller meddelelsen.

Stk. 3. Forhåndsmeddelelser, udbudsbekendtgørelser eller bekendtgørelser om indgåede kontrakter, der offentliggøres på nationalt plan, må ikke indeholde andre oplysninger end dem, der fremgår af de meddelelser eller bekendtgørelser, der er sendt til EU's publikationskontor til offentliggørelse. I den meddelelse eller bekendtgørelse, der offentliggøres på nationalt plan, skal ordregiveren anføre datoen for afsendelse til EU's publikationskontor.

§ 131. En ordregiver kan offentliggøre en forhåndsmeddelelse i sin køberprofil, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. En ordregiver kan først offentliggøre forhåndsmeddelelsen i køberprofilen, når meddelelsen herom er sendt til EU's publikationskontor. Meddelelsen om offentliggørelse af forhåndsmeddelelsen i en køberprofil skal indeholde de i bilag V, del A, til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65) anførte oplysninger.

Stk. 3. Når en forhåndsmeddelelse er offentliggjort i en køberprofil, kan ordregiveren efterfølgende offentliggøre meddelelsen på anden vis. Forhåndsmeddelelser, der offentliggøres på anden vis, må ikke

indeholde andre oplysninger end dem, der er indeholdt i forhåndsmeddelelsen, der er offentliggjort i køberprofilen. I den forhåndsmeddelelse, der offentliggøres på anden vis, skal ordregiveren anføre datoen for afsendelse af meddelelsen om offentliggørelse i køberprofilen til EU's publikationskontor.

Adgang til udbudsmaterialet

§ 132. En ordregiver skal give fri, direkte og fuld elektronisk adgang til udbudsmaterialet fra datoen for offentliggørelse af udbudsbekendtgørelsen i den Europæiske Unions Tidende, jf. dog stk. 2. Ordregiveren skal i udbudsbekendtgørelsen angive, på hvilken elektronisk adresse der gives adgang til udbudsmaterialet.

Stk. 2. Ordregiveren kan på grund af udbudsmaterialets særlige karakter eller på grund af fortrolighed, jf. § 5, stk. 2, undlade at give fri, direkte og fuld elektronisk adgang til visse dele af udbudsmaterialet. I disse situationer skal ordregiveren i udbudsbekendtgørelsen angive, hvor og hvordan der kan opnås adgang til disse dele af udbudsmaterialet.

§ 133. Er alt udbudsmaterialet ikke tilgængeligt ved offentliggørelse af udbudsbekendtgørelsen, jf. § 132, stk. 2, skal ordregiveren forlænge fristen for afgivelse af tilbud med 5 dage. Der gælder dog ingen pligt til at forlænge fristen i tilfælde af et akut behov hos ordregiver.

Adgang til supplerende oplysninger

§ 134. En ordregiver skal senest 6 dage før udløbet af fristen for afgivelse af ansøgning eller tilbud meddele eventuelle supplerende oplysninger om udbudsmaterialet og supplerende dokumenter, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Ved offentligt udbud, begrænset udbud og udbud med forhandling efter hasteproceduren, jf. § 57, stk. 5, § 59, stk. 3, § 60, stk. 6, § 63, stk. 2, jf. § 59, stk. 3, og § 65, stk. 2, jf. § 60, stk. 6, skal ordregiveren meddele supplerende oplysninger om udbudsmaterialet og supplerende dokumenter senest 4 dage før udløbet af fristen for afgivelse af ansøgning eller tilbud.

Kapitel 11

Udelukkelse, egnethed og udvælgelse

Obligatoriske udelukkelsesgrunde

§ 135. En ordregiver skal udelukke en ansøger eller tilbudsgiver fra deltagelse i en udbudsprocedure, hvis ansøgeren eller tilbudsgiveren ved endelig dom er dømt eller har vedtaget bødeforlæg for

- 1) handlinger begået som led i en kriminel organisation som defineret i artikel 2 i Rådets rammeafgørelse 2008/841/RIA af 24. oktober 2008 (EU-Tidende 2008, nr. L 300, side 42),
- 2) bestikkelse som defineret i artikel 3 i konventionen om bekæmpelse af bestikkelse, som involverer tjenestemænd ved De Europæiske Fællesskaber eller i Den Europæiske Unions medlemsstater, og artikel 2, stk. 1, i Rådets rammeafgørelse 2003/568/RIA af 22. juli 2003 om bekæmpelse af bestikkelse i den private sektor (EU-Tidende 2003, nr. L 192, side 54) og bestikkelse som defineret i den nationale ret i ansøgerens eller tilbudsgiverens medlemsstat eller hjemland eller i det land, hvor ansøgeren eller tilbudsgiveren er etableret,
- 3) svig som omhandlet i artikel 1 i konventionen om beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser,
- 4) terrorhandling eller strafbare handlinger med forbindelse til terroraktivitet som defineret i henholdsvis artikel 1, 3 og 4 i Rådets rammeafgørelse 2002/475/RIA af 13. juni 2002 om bekæmpelse af terrorisme (EU-Tidende 2002, nr. L 164, side 3) som ændret ved Rådets rammeafgørelse 2008/919/RIA af 28. november 2008 om ændring af rammeafgørelse 2002/475/RIA om bekæmpelse af terrorisme (EU-Tidende 2008, nr. L 330, side 21),

- 5) hvidvaskning af penge eller finansiering af terrorisme som defineret i artikel 1 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/60/EF af 26. oktober 2005 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme (EU-Tidende 2005, nr. L 309, side 15) eller
- 6) overtrædelse af straffelovens § 262 a eller, for så vidt angår en dom fra et andet land angående børnearbejde og andre former for menneskehandel som defineret i artikel 2 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/36/EU af 5. april 2011 om forebyggelse og bekæmpelse af menneskehandel og beskyttelse af ofrene herfor, og om erstatning af Rådets rammeafgørelse 2002/629/RIA (EU-Tidende 2011, nr. L 101, side 1).

Stk. 2. Ordregiveren skal udelukke en ansøger eller en tilbudsgiver, når en person, der er dømt ved endelig dom eller vedtaget bødeforlæg for de handlinger, som er nævnt i stk. 1, er medlem af ansøgerens eller tilbudsgiverens bestyrelse, direktion eller tilsynsråd. Ordregiveren skal ligeledes udelukke en ansøger eller tilbudsgiver, hvis den dømte person har beføjelse til at repræsentere, kontrollere eller træffe beslutninger i ansøgerens eller tilbudsgiverens bestyrelse, direktion eller tilsynsråd.

Stk. 3. Ordregiveren skal udelukke en ansøger eller en tilbudsgiver, der har ubetalt forfalden gæld på 100.000 kr. eller derover til offentlige myndigheder vedrørende skatter, afgifter eller bidrag til sociale sikringsordninger i henhold til dansk lovgivning eller lovgivningen i det land, hvor ansøgeren eller tilbudsgiveren er etableret.

Stk. 4. Ordregiveren kan undlade at udelukke en ansøger eller en tilbudsgiver, der er omfattet af stk. 3, hvis

- 1) alle ansøgere eller tilbudsgivere er omfattet af stk. 3,
- 2) ansøgeren eller tilbudsgiveren stiller sikkerhed for betaling af den del af gælden, der er på 100.000 kr. eller derover, eller
- 3) ansøgeren eller tilbudsgiveren har indgået aftale med inddrivelsesmyndigheden om en afviklingsordning og denne ordning er overholdt.

Stk. 5. Ordregiveren kan af hensyn til væsentlige samfundsinteresser undlade at udelukke en ansøger eller en tilbudsgiver, der er omfattet af stk. 1-3.

§ 136. En ordregiver skal udelukke en ansøger eller en tilbudsgiver fra deltagelse i en udbudsprocedure, når ordregiveren kan påvise, at

- 1) en interessekonflikt, jf. § 24, nr. 18, i forhold til det pågældende udbud ikke kan afhjælpes effektivt med mindre indgribende foranstaltninger,
- 2) en konkurrencefordrejning som omhandlet i § 39 som følge af den forudgående inddragelse af de økonomiske aktører i forberedelsen af udbudsproceduren i forhold til det pågældende udbud ikke kan afhjælpes med mindre indgribende foranstaltninger eller
- 3) ansøgeren eller tilbudsgiveren i det pågældende udbud har givet groft urigtige oplysninger, har tilbageholdt oplysninger eller ikke er i stand til at fremsende supplerende dokumenter vedrørende udelukkelsesgrundene i § 135, stk. 1 eller 3, og, hvis det er relevant, i § 137, stk. 1, nr. 2 eller 7, de fastsatte minimumskrav til egnethed i §§ 140-144 eller udvælgelsen i § 145.

Frivillige udelukkelsesgrunde

§ 137. En ordregiver skal anføre i udbudsbekendtgørelsen, hvis en ansøger eller en tilbudsgiver vil blive udelukket fra deltagelse i en udbudsprocedure, hvis

- 1) ordregiveren kan påvise, at ansøgeren eller tilbudsgiveren har tilsidesat gældende forpligtelser inden for det miljø-, social- eller arbejdsretlige område i henhold til EU-retten, national lovgivning, kollektive aftaler eller de miljø-, social- eller arbejdsretlige forpligtelser, der er afledt af konventionerne, der er nævnt i bilag X til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65), eller

er omfattet af retsakter, der vedtages af Europa-Kommissionen i medfør af direktivets artikel 57, stk. 4, jf. artikel 88,

- 2) ansøgeren eller tilbudsgiveren er erklæret konkurs eller er under insolvens- eller likvidationsbehandling, hvis dennes aktiver administreres af en kurator eller af retten, hvis denne er under tvangsakkord, hvis dennes erhvervsvirksomhed er blevet indstillet eller denne befinder sig i en lignende situation i henhold til en tilsvarende procedure, der er fastsat i national lovgivning, hvor ansøgeren eller tilbudsgiveren er hjemhørende,
- 3) ordregiveren kan påvise, at ansøgeren eller tilbudsgiveren i forbindelse med udøvelsen af sit erhverv har begået alvorlige forsømmelser, der sår tvivl om ansøgerens eller tilbudsgiverens integritet,
- 4) ordregiveren har tilstrækkelige plausible indikationer til at konkludere, at ansøgeren eller tilbudsgiveren har indgået en aftale med andre økonomiske aktører med henblik på konkurrencefordrejning,
- 5) ordregiveren kan påvise, at ansøgeren eller tilbudsgiveren væsentligt har misligholdt en tidligere offentlig kontrakt, kontrakt med en forsyningsvirksomhed eller koncessionskontrakt og misligholdelsen har medført den pågældende kontrakts ophævelse eller en lignende sanktion,
- 6) ordregiveren kan påvise, at ansøgeren eller tilbudsgiveren uretmæssigt har forsøgt at påvirke ordregiverens beslutningsproces, hvis ansøgeren eller tilbudsgiveren har fået fortrolige oplysninger, der kan give dem uretmæssige fordele i forbindelse med udbudsproceduren, eller såfremt ansøgeren eller tilbudsgiveren groft uagtsomt har givet vildledende oplysninger, der kan have væsentlig indflydelse på beslutninger vedrørende udelukkelse, vurdering af minimumskravene til egnethed, udvælgelse eller tildeling af kontrakt, eller
- 7) ansøgeren eller tilbudsgiveren har ubetalt forfalden gæld på under 100.000 kr. til offentlige myndigheder vedrørende skatter, afgifter eller bidrag til sociale sikringsordninger i henhold til dansk lovgivning eller lovgivning i det land, hvor ansøgeren eller tilbudsgiveren er etableret.

Stk. 2. § 135, stk. 4, finder tilsvarende anvendelse i de tilfælde, der er nævnt i stk. 1, nr. 7.

Dokumentation af pålidelighed

§ 138. En ordregiver kan ikke udelukke en ansøger eller en tilbudsgiver, der har fremlagt tilstrækkelig dokumentation for, at ansøgeren eller tilbudsgiveren er pålidelig, selv om den pågældende er omfattet af en eller flere af udelukkelsesgrundene i §§ 135-137.

Stk. 2. Ordregiveren kan alene udelukke en ansøger eller en tilbudsgiver fra udbudsproceduren, hvis ordregiveren har meddelt ansøgeren eller tilbudsgiveren, at den pågældende er omfattet af en udelukkelsesgrund, og ansøgeren eller tilbudsgiveren ikke inden en af ordregiveren fastsat passende frist efter ansøgnings- eller tilbudsfristens udløb har forelagt tilstrækkelig dokumentation for ansøgerens eller tilbudsgiverens pålidelighed.

Stk. 3. En ansøgers eller en tilbudsgivers dokumentation af pålidelighed er tilstrækkelig, når ansøgeren eller tilbudsgiveren

- 1) i fornødent omfang har dokumenteret, at ansøgeren eller tilbudsgiveren har ydet erstatning, denne er blevet pålagt, eller har påtaget sig at yde erstatning for eventuelle tab som følge af sine handlinger omfattet af udelukkelsesgrundene, jf. §§ 135-137,
- 2) i fornødent omfang har gjort indgående rede for forholdene og omstændighederne gennem et aktivt samarbejde med undersøgelsesmyndighederne og
- 3) har truffet passende konkrete tekniske, organisatoriske og personalemæssige foranstaltninger for at forebygge yderligere overtrædelser af straffeloven eller øvrige forsømmelser omfattet af udelukkelsesgrundene.

Stk. 4. Vurderer ordregiveren, at ansøgerens eller tilbudsgiverens dokumentation af pålidelighed, jf. stk. 1, er utilstrækkelig, skal ordregiveren begrunde dette over for ansøgeren eller tilbudsgiveren.

Stk. 5. Ordregiveren skal udelukke en ansøger eller en tilbudsgiver fra at deltage i udbudsprocedurer i 4 år fra datoen for endelig dom eller vedtaget bødeforlæg for handlinger omfattet af § 135, stk. 1. Ansøgere eller tilbudsgivere, der kan dokumentere deres pålidelighed i henhold til stk. 1-3, kan ikke udelukkes.

Stk. 6. Ordregiveren kan ikke udelukke en ansøger eller en tilbudsgiver fra at deltage i udbudsprocedurer i mere end 2 år fra datoen for den relevante hændelse eller handling omfattet af § 136, nr. 3 og § 137, stk. 1, nr. 1-6. Ansøgere eller tilbudsgivere, der kan dokumentere deres pålidelighed i henhold til stk. 1-3, kan ikke udelukkes.

Økonomiske aktørers retlige form

§ 139. En ordregiver kan ikke afvise en ansøger eller en tilbudsgiver med den begrundelse, at det i henhold til dansk lovgivning kræves, at den pågældende skal være en fysisk eller en juridisk person.

Stk. 2. Sammenslutninger af økonomiske aktører, herunder midlertidige sammenslutninger, kan deltage i udbudsprocedurer. Ordregiveren kan ikke kræve, at sammenslutninger af økonomiske aktører skal have en bestemt retlig form, jf. dog stk. 5.

Stk. 3. Ordregiveren kan i udbudsmaterialet tydeliggøre, hvordan sammenslutninger af økonomiske aktører skal opfylde minimumskravene til egnethed, jf. §§ 140-143, når dette er objektivt begrundet og er proportionalt.

Stk. 4. Enhver betingelse for gennemførelse af en kontrakt, der pålægges sammenslutninger af økonomiske aktører, og som er forskellig fra de betingelser, der pålægges individuelle deltagere, skal være objektivt begrundet og proportional.

Stk. 5. Uanset stk. 2 kan ordregiveren kræve, at sammenslutninger af økonomiske aktører antager en bestemt retlig form, når de har fået tildelt kontrakten, i det omfang en sådan ændring er nødvendig for at sikre en tilfredsstillende opfyldelse af kontrakten.

Stk. 6. Ved indgåelse af tjenesteydelseskontrakter, bygge- og anlægskontrakter og vareindkøbskontrakter, der omfatter tjenesteydelser eller monterings- og installationsarbejde, kan det kræves af juridiske personer, at de i tilbuddet eller ansøgningen om deltagelse opgiver navn og faglige kvalifikationer for det personale, der skal have ansvaret for at gennemføre kontrakten.

Krav til ansøgers eller tilbudsgivers egnethed

§ 140. En ordregiver kan fastsætte krav til ansøgers eller tilbudsgivers egnethed i forhold til

- 1) udøvelse af det pågældende erhverv, jf. § 141,
- 2) økonomisk og finansiel formåen, jf. § 142, eller
- 3) teknisk og faglig formåen, jf. § 143.

Stk. 2. Ordregiveren skal fastsætte egnethedskravene som minimumskrav i udbudsbekendtgørelsen. Ordregiveren kan kun anvende de minimumskrav til egnethed, der er relevante for at sikre, at ansøgere eller tilbudsgivere er egnede til at udøve det pågældende erhverv og har økonomisk og finansiel samt teknisk og faglig formåen til at gennemføre den pågældende kontrakt.

§ 141. En ordregiver kan ved vurderingen af en ansøgers eller tilbudsgivers egnethed til at udøve det pågældende erhverv, jf. § 140, kræve, at ansøgeren eller tilbudsgiveren er optaget i et relevant fagligt register eller handelsregister i det land, hvor ansøgeren eller tilbudsgiveren har hjemsted, jf. bilag XI til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65), eller at den pågældende imødekommer krav om anden dokumentation i henhold til dette bilag.

Stk. 2. Skal en ansøger eller en tilbudsgiver i forbindelse med en udbudsprocedure have en bestemt autorisation eller være medlem af en bestemt organisation for at kunne udføre den pågældende tjenesteydelse i det land, hvor ansøgeren eller tilbudsgiveren har hjemsted, kan ordregiveren kræve bevis for autorisationen eller medlemskabet.

§ 142. Når der stilles krav om, at ansøgere eller tilbudsgivere opfylder visse minimumskrav i forbindelse med den økonomiske og finansielle formåen, jf. § 140, skal ordregiveren i udbudsbekendtgørelsen anføre, hvordan ansøgeren eller tilbudsgiveren skal dokumentere, at minimumskravene til egnethed i forhold til den økonomiske og finansielle formåen er opfyldt, jf. § 154.

Stk. 2. Ordregiveren kan stille krav til ansøgeres eller tilbudsgiveres omsætning. Ordregiveren kan dog ikke kræve, at en ansøgers eller en tilbudsgivers minimumsomsætning pr. år er højere end den dobbelte anslåede værdi af kontrakten, undtagen i tilfælde, hvor der er særlige risici forbundet med bygge- og anlægsarbejderne, tjenesteydelserne eller vareleverancerne. Ordregiveren skal begrunde et sådant krav i udbudsmaterialet.

Stk. 3. Opdeles en kontrakt i delkontrakter, jf. § 49, gælder stk. 2 for hver delkontrakt. Kan flere delkontrakter tildeles samme tilbudsgiver, og skal delkontrakterne udføres samtidig, kan ordregiveren fastsætte en minimumsomsætning pr. år for gruppen af delkontrakter.

Stk. 4. Ved udbud af en rammeaftale, hvor tildeling af kontrakt skal ske ved genåbning af konkurrencen, jf. § 100, fastsættes krav til minimumsomsætningen pr. år, jf. stk. 1 og 2, på grundlag af den forventede maksimale værdi af specifikke kontrakter, som vil blive gennemført samtidig. Er værdien ikke kendt, skal kravet fastsættes på grundlag af den anslåede værdi af rammeaftalen.

Stk. 5. Ved dynamiske indkøbssystemer fastsættes krav til minimumsomsætningen pr. år, jf. stk. 1 og 2, på grundlag af den forventede maksimale værdi af specifikke kontrakter, der tildeles på grundlag af dette system.

§ 143. Når der stilles krav om, at ansøgeren eller tilbudsgiveren skal leve op til visse minimumskrav angående teknisk og faglig formåen, jf. § 140, skal ordregiveren i udbudsbekendtgørelsen anføre, hvordan ansøgeren eller tilbudsgiveren ved de former for dokumentation, der fremgår af §§ 155, 157 og 158, skal dokumentere, at minimumskravene til egnethed i forhold til den tekniske og faglige formåen er opfyldt.

Ansøgere eller tilbudsgivere, der baserer sig på andre enheders økonomiske og finansielle formåen eller tekniske og faglige formåen

§ 144. En ansøger eller en tilbudsgiver kan basere sig på andre enheders økonomiske og finansielle formåen eller tekniske og faglige formåen, jf. §§ 142 og 143, uanset den retlige karakter af forbindelserne mellem ansøgeren eller tilbudsgiveren og den eller de enheder, som ansøgeren eller tilbudsgiveren baserer sig på.

Stk. 2. Baserer en ansøger eller en tilbudsgiver sig på andre enheder i henhold til stk. 1, skal ansøgeren eller tilbudsgiveren fremlægge støtteerklæringer eller anden dokumentation, der godtgør, at ansøgeren eller tilbudsgiveren faktisk råder over den nødvendige økonomiske og finansielle formåen eller tekniske og faglige formåen. Støtteerklæringen eller dokumentationen skal godtgøre, at den pågældende enhed er juridisk forpligtet over for ansøgeren eller tilbudsgiveren.

Stk. 3. Baserer en ansøger eller en tilbudsgiver sig på andre enheders uddannelsesmæssige og faglige kvalifikationer, jf. § 155, nr. 7, eller faglige erfaringer vedrørende udførelsen af konkrete dele af bygge- og anlægsarbejdet eller tjenesteydelserne, skal de konkrete dele af bygge- og anlægsarbejdet eller tjenesteydelserne udføres af den enhed, som ansøgeren eller tilbudsgiveren baserer sig på.

Stk. 4. En ordregiver skal verificere, at de enheder, som ansøgeren eller tilbudsgiveren baserer sig på, kan dokumentere,

- 1) at de opfylder de relevante minimumskrav til egnethed, jf. § 140, og
- 2) at de ikke er omfattet af udelukkelsesgrundene i § 135, stk. 1 eller 3, og, hvis det er relevant, § 137, stk. 1, nr. 2 eller 7.

Stk. 5. Opfylder en enhed, som en ansøger eller tilbudsgiver baserer sig på, ikke et relevant minimumskrav til egnethed, jf. § 140, eller er enheden omfattet af en udelukkelsesgrund, jf. §§ 135-137, skal ordregiveren kræve, at ansøgeren eller tilbudsgiveren erstatter enheden. Ordregiveren skal fastsætte

en passende tidsfrist for ansøgeren eller tilbudsgiveren til at erstatte enheden, som er omfattet af en udelukkelsesgrund, jf. §§ 135-137.

Stk. 6. Hvis en ansøger eller tilbudsgiver baserer sig på andre enheders økonomiske og finansielle formåen, kan ordregiveren kræve, at ansøgeren eller tilbudsgiveren og de pågældende enheder hæfter solidarisk for kontraktens gennemførelse.

Stk. 7. En sammenslutning af økonomiske aktører, jf. § 139, kan basere sig på andre enheders økonomiske og finansielle formåen samt tekniske og faglige formåen på de vilkår, der er nævnt i stk. 1-6.

Stk. 8. En ordregiver kan kræve, at visse centrale opgaver udføres direkte af den vindende tilbudsgiver selv eller af en specifik deltager i en sammenslutning, hvis et tilbud indgives af en sammenslutning af ansøgere eller tilbudsgivere, jf. § 139, ved bygge- og anlægskontrakter, tjenesteydelseskontrakter eller monterings- og installationsarbejde i forbindelse med en vareindkøbskontrakt.

Udvælgelse blandt ansøgere

§ 145. En ordregiver kan ved begrænset udbud, udbud med forhandling, konkurrencepræget dialog og innovationspartnerskaber fastsætte et antal ansøgere, som vil blive opfordret til at afgive tilbud eller deltage i en dialog.

Stk. 2. Er der flere ansøgere, som opfylder minimumskravene til egnethed i henhold til § 140, og som ikke er omfattet af udelukkelsesgrunde, jf. §§ 135-137, end antallet af ansøgere, som ordregiveren opfordrer til at afgive tilbud, skal ordregiveren foretage udvælgelsen på baggrund af objektive og ikkedisriminerende kriterier.

Stk. 3. Ordregiveren skal i udbudsbekendtgørelsen oplyse:

- 1) Det antal ansøgere, som ordregiveren vil opfordre til at afgive tilbud eller deltage i en dialog. Antallet kan angives i form af et interval.
- 2) Hvilke oplysninger fra ansøgeren eller tilbudsgiveren der vil danne grundlag for udvælgelsen.
- 3) Hvilke objektive og ikkedisriminerende kriterier der tillægges vægt i forbindelse med udvælgelsen.

Stk. 4. Det antal ansøgere, som ordregiveren vil opfordre til at afgive tilbud eller deltage i en dialog, skal være tilstrækkelig stort til at sikre konkurrence. Ordregiveren skal

- 1) ved begrænsede udbud opfordre mindst fem ansøgere til at afgive tilbud, jf. § 59, stk. 4, og
- 2) ved udbud med forhandling, jf. § 61, konkurrencepræget dialog, jf. § 67, og innovationspartnerskaber, jf. § 73, opfordre mindst tre ansøgere til at afgive tilbud eller deltage i dialog.

Udvælgelse af tilbud og løsninger ved udbud med forhandling, konkurrencepræget dialog og innovationspartnerskab

§ 146. Anvender en ordregiver muligheden for at begrænse antallet af tilbud, der skal forhandles, jf. § 62, stk. 2, nr. 2, og § 74, stk. 2, nr. 4, eller løsninger, der er genstand for dialog, jf. § 68, stk. 2, nr. 1, skal begrænsningen af tilbud og løsninger foretages på grundlag af kriterierne for tildeling fastsat i udbudsbekendtgørelsen eller i det øvrige udbudsmateriale.

Stk. 2. En ordregiver skal fastsætte antallet af deltagere eller løsninger i den sidste fase med henblik på at sikre konkurrence.

Ændring af udvalgte ansøgere eller tilbudsgivere

§ 147. En ordregiver kan acceptere ændringer hos ansøgere og tilbudsgivere under overholdelse af principperne i § 2 i følgende tilfælde:

- 1) Når en ansøger eller tilbudsgiver erstatter en virksomhed, som ansøgeren eller tilbudsgiveren baserer sin økonomiske og finansielle formåen eller tekniske og faglige formåen på, når det skyldes forhold, der påviseligt er uden for ansøgerens eller tilbudsgiverens kontrol. En ansøger eller tilbudsgiver kan ikke erstatte en virksomhed, som ansøgeren eller tilbudsgiveren baserer sig på, når virksomheden har

- haft afgørende betydning for vurderingen i forhold til opfyldelse af minimumskravene til egnethed, jf. § 140, eller for udvælgelsen, jf. § 145, eller tilbudsevalueringen, jf. § 160.
- 2) Når en deltager i en sammenslutning udgår, medmindre deltageren har haft afgørende betydning for vurderingen i forhold til opfyldelsen af minimumskravene til egnethed jf. § 140, eller for udvælgelsen, jf. § 145, eller tilbudsevalueringen, jf. § 160.
  - 3) Når en deltager i en sammenslutning erstattes på grund af forhold, der påviseligt er uden for de øvrige deltageres kontrol. En deltager kan ikke erstattes, når deltageren har haft afgørende betydning for vurderingen i forhold til opfyldelsen af minimumskravene til egnethed jf. § 140, eller for udvælgelsen, jf. § 145, eller for tilbudsevalueringen, jf. § 160.
  - 4) Når en ansøger eller tilbudsgiver fusionerer eller på anden måde foretager en virksomhedsmæssig omstrukturering. Ændring kan kun tillades, hvis vurderingen i forhold til minimumskravene til egnethed, jf. § 140, udvælgelsen, jf. § 145, eller tilbudsevalueringen, jf. § 160, ikke ville have medført et andet resultat, såfremt den virksomhedsmæssige omstrukturering var blevet foretaget før ordregiverens vurdering.

Stk. 2. Ordregiveren kan alene acceptere ændringer, hvis ansøgeren eller tilbudsgiveren efter ændringen lever op til de fastsatte minimumskrav for egnethed, jf. § 140.

Stk. 3. Ordregiveren skal verificere, at ansøgeren eller tilbudsgiveren også efter en ændring omfattet af stk. 1 ikke er omfattet af udelukkelsesgrundene i § 135, stk. 1 eller 3, og § 137, stk. 1, nr. 2 eller 7. Ordregiveren er forpligtet til at udelukke ansøgere eller tilbudsgivere, når de efter ændringen er omfattet af udelukkelsesgrundene i §§ 135 og 136 og, hvis det er relevant, § 137.

Stk. 4. Ordregiveren kan ikke acceptere, at en sammenslutning udvides med yderligere deltagere efter ansøgnings- eller tilbudsfristens udløb.

Stk. 5. Når der anvendes en begrænset udbudsprocedure, kan ordregiveren opfordre en ny ansøger til at afgive tilbud, når en af de oprindelige ansøgere ikke kan afgive tilbud på grund af forhold, der ligger uden for ordregiverens kontrol. Ordregiveren skal i givet fald sikre, at ansøgerne har tilstrækkelig tid til at udarbejde deres tilbud. Den nye ansøger skal udvælges i overensstemmelse med den allerede foretagne udvælgelse, således at den nye ansøger skal være den, som bedst opfylder kriterierne for udvælgelse blandt de ansøgere, der ikke blev udvalgt.

Kapitel 12

Dokumentation angående udelukkelse, minimumskrav til egnethed og udvælgelse

Fælles europæisk udbudsdokument

§ 148. En ordregiver skal kræve, at ansøgere eller tilbudsgivere benytter det fælles europæiske udbudsdokument som foreløbigt bevis for,

- 1) at ansøgeren eller tilbudsgiveren ikke er omfattet af udelukkelsesgrunde, jf. § 135, stk. 1 eller 3, og § 137, stk. 1, nr. 2 eller 7,
- 2) at ansøgeren eller tilbudsgiveren opfylder de minimumskrav til egnethed, der er fastsat i henhold til § 140, og,
- 3) hvis det er relevant, hvordan ansøgeren eller tilbudsgiveren opfylder de objektive og ikkediskriminerende kriterier for udvælgelsen, jf. § 145, stk. 2.

Stk. 2. En ordregiver skal kræve, at ansøgeren eller tilbudsgiveren i det fælles europæiske udbudsdokument tilkendegiver

- 1) oplysninger, der er nævnt i stk. 1 vedrørende enheder, som ansøgeren eller tilbudsgiveren baserer sin økonomiske og finansielle formåen eller tekniske og faglige formåen i henhold til § 144 på,
- 2) hvilken offentlig myndighed eller tredjemand der er ansvarlig for at udarbejde dokumentation for de oplysninger, der afgives i henhold til stk. 1, og tilkendegiver, at ansøgeren eller tilbudsgiveren på anmodning herom uden ugrundet ophold kan fremlægge denne dokumentation, og

3) hvorvidt og hvordan ordregiveren kan opnå kendskab til de nødvendige oplysninger gennem en national database og kan få direkte adgang til den krævede dokumentation, jf. § 152.

§ 149. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte nærmere regler om anvendelsen af standardformularer, herunder om formularer til brug for det fælles europæiske udbudsdokument i henhold til § 148, stk. 1.

§ 150. En ansøger eller tilbudsgiver kan genbruge det fælles europæiske udbudsdokument, som ansøgeren eller tilbudsgiveren har benyttet i et tidligere udbud, på betingelse af at ansøgeren eller tilbudsgiveren bekræfter, at oplysningerne fortsat er korrekte.

§ 151. Før ordregiverens beslutning om tildeling af kontrakten skal en ordregiver kræve, at den tilbudsgiver, som ordregiveren har til hensigt at tildele kontrakten til, fremlægger dokumentation i henhold til § 152 for de oplysninger, der er afgivet i det fælles europæiske udbudsdokument i henhold til § 148, jf. dog stk. 3 og 5. Ordregiveren skal fastsætte en passende tidsfrist for tilbudsgiveren til at fremlægge dokumentationen.

Stk. 2. Ordregiveren kan på ethvert tidspunkt i udbudsproceduren kræve, at ansøgeren eller tilbudsgiveren fremlægger dokumentation som nævnt i § 152, jf. dog stk. 3 og 5, når dette er nødvendigt for, at proceduren gennemføres korrekt. I disse situationer skal ordregiveren fastsætte en passende tidsfrist for ansøgeren eller tilbudsgiveren til at fremlægge dokumentationen.

Stk. 3. Stk. 1 gælder ikke for kontrakter, der er baseret på rammeaftaler, når sådanne kontrakter tildeles i overensstemmelse med § 97 eller § 98, stk. 1, nr. 1.

Stk. 4. Ordregiveren kan anmode ansøgeren eller tilbudsgiveren om at supplere eller præcisere dokumentation modtaget i medfør af §§ 153-155, 157 og 158.

Stk. 5. Uanset stk. 1 og 2 er ansøgeren eller tilbudsgiveren ikke forpligtet til at fremlægge dokumentationen, når

- 1) ordregiveren kan skaffe certifikaterne eller de relevante oplysninger direkte gennem adgang til en national database eller
- 2) ordregiveren allerede er i besiddelse af den fornødne dokumentation fra tidligere gennemførte udbudsprocedurer.

Dokumentation

§ 152. En ordregiver skal, jf. § 151, stk. 1 eller 2, som bevis for, at der ikke er grundlag for udelukkelse, jf. § 135, stk. 1 eller 3, og § 137, stk. 1, nr. 2 eller 7, og for, at minimumskravene til egnethed er opfyldt, jf. § 140, kræve den dokumentation, der henvises til i §§ 153-155, 157 og 158.

Stk. 2. Ordregiveren kan ikke kræve andre former for dokumentation end dem, der er nævnt i §§ 153-155, 157 og 158, samt dokumentation krævet i henhold til § 141.

Stk. 3. Ordregiveren skal så vidt muligt kræve de former for dokumentation, der fremgår af e-Certis, når disse er dækkende for ordregiverens behov.

§ 153. En ordregiver skal acceptere følgende som bevis for, at ansøgeren eller tilbudsgiveren ikke er omfattet af udelukkelsesgrunde som nævnt i § 135, stk. 1 eller 3, og § 137, stk. 1, nr. 2 eller 7:

- 1) Et uddrag fra det relevante register eller tilsvarende dokument udstedt af en kompetent retslig eller administrativ myndighed, der viser, at ansøgeren eller tilbudsgiveren ikke er omfattet af udelukkelsesgrundene i § 135, stk. 1.
- 2) Et certifikat udstedt af den kompetente myndighed i det pågældende land som bevis for, at ansøgeren ikke er omfattet af udelukkelsesgrundene i de i § 135, stk. 3, og § 137, stk. 1, nr. 2 eller 7, nævnte tilfælde.

Stk. 2. Udsteder det pågældende land ikke de i stk. 1 nævnte dokumenter eller certifikater, eller dækker disse ikke alle de i § 135, stk. 1 eller 3, og § 137, stk. 1, nr. 2 eller 7, nævnte tilfælde, kan de erstattes af en erklæring under ed. Anvendes edsafklæggelse ikke i det pågældende land, kan der anvendes en

erklæring på tro og love, der er afgivet for en kompetent retslig eller administrativ myndighed, for en notar eller for en kompetent faglig organisation i det land, hvor ansøgeren eller tilbudsgiveren er etableret.

§ 154. En ordregiver kan kræve, at ansøgeren eller tilbudsgiveren dokumenterer sin økonomiske og finansielle formåen. Dette kan eksempelvis ske på en eller flere af følgende måder:

- 1) Fremlæggelse af relevante erklæringer fra et pengeinstitut eller dokumentation for relevant erhvervsansvarsforsikring.
- 2) Fremlæggelse af årsregnskaber eller uddrag heraf, hvis offentliggørelse af årsregnskaber er lovpligtig i det land, hvor ansøgeren eller tilbudsgiveren er etableret.
- 3) Fremlæggelse af en erklæring om ansøgerens eller tilbudsgiverens samlede omsætning eller omsætningen inden for det område, som kontrakten vedrører, i indtil de 3 seneste disponible regnskabsår, afhængigt af hvornår ansøgeren eller tilbudsgiveren blev etableret eller startede sin virksomhed.

Stk. 2. En ansøger eller en tilbudsgiver kan godtgøre sin økonomiske og finansielle formåen ved ethvert andet dokument, som ordregiveren vurderer passende, hvis ansøgeren eller tilbudsgiveren af en gyldig grund ikke er i stand til at fremlægge de dokumenter, som ordregiveren forlanger.

§ 155. En ordregiver kan kræve, at ansøgeren eller tilbudsgiveren dokumenterer sin tekniske og faglige formåen. Dette skal ske på en eller flere af følgende måder:

- 1) En liste over alle de bygge- og anlægsarbejder, der er udført inden for de seneste 5 år, ledsaget af attester for tilfredsstillende udførelse og resultat for de betydeligste arbejder. Hvor det er nødvendigt for at sikre tilstrækkelig konkurrence, kan ordregiveren angive, at der ligeledes vil blive taget hensyn til dokumentation for relevante arbejder, der er udført mere end 5 år tidligere.
- 2) En liste over de betydeligste leveringer af varer eller tjenesteydelser, der er udført inden for de seneste 3 år, med angivelse af beløb og tidspunkter og den offentlige eller private modtager. Hvor det er nødvendigt for at sikre tilstrækkelig konkurrence, kan ordregiveren angive, at der ligeledes vil blive taget hensyn til dokumentation for relevante leveringer af varer eller tjenesteydelser, der er leveret eller udført mere end 3 år tidligere.
- 3) Oplysning om de involverede teknikere eller tekniske organer, navnlig dem, der er ansvarlige for kvalitetskontrollen, uanset om de direkte eller indirekte hører til ansøgerens eller tilbudsgiverens virksomhed, og, hvor det drejer sig om bygge- og anlægskontrakter, oplysning om de involverede teknikere eller tekniske organer, som entreprenøren disponerer over til udførelsen af arbejdet.
- 4) Beskrivelse af det tekniske udstyr og de foranstaltninger, som ansøgeren eller tilbudsgiveren har truffet til sikring af kvaliteten, og af virksomhedens undersøgelses- og forskningsfaciliteter.
- 5) Angivelse af den forvaltning af forsyningskæden og de eftersporingsystemer, som ansøgeren eller tilbudsgiveren kan anvende ved gennemførelsen af kontrakten.
- 6) En kontrol foretaget af ordregiveren eller på dennes vegne af et kompetent officielt organ i det land, hvor leverandøren eller tjenesteyderen er etableret, med forbehold for dette organs samtykke af leverandørens produktionskapacitet eller tjenesteyderens tekniske og faglige formåen og om nødvendigt virksomhedens undersøgelses- og forskningsfaciliteter og de foranstaltninger, som den vil træffe til kontrol af kvaliteten. Dette gælder kun, hvis de varer eller tjenesteydelser, der skal leveres, er komplekse eller undtagelsesvis skal tjene et særligt formål.
- 7) Angivelse af de uddannelsesmæssige og faglige kvalifikationer hos tjenesteyderen eller entreprenøren eller virksomhedens ledende medarbejdere, når disse ikke evalueres som et kriterium for tildeling.
- 8) Angivelse af de miljøstyringsforanstaltninger, som ansøgeren eller tilbudsgiveren kan anvende ved udførelsen af kontrakten.
- 9) En erklæring om tjenesteyderens eller entreprenørens årlige gennemsnitlige antal beskæftigede og antallet af ledende medarbejdere i de seneste 3 år.

- 10) En erklæring om, hvilket værktøj, materiel og teknisk udstyr tjenesteyderen eller entreprenøren disponerer over til opfyldelse af kontrakten.
- 11) Oplysning om, hvor stor en del af kontrakten ansøgeren eller tilbudsgiveren eventuelt agter at give til en underleverandør.
- 12) For så vidt angår de varer, der skal leveres:
  - a) Prøver, beskrivelser eller fotografier, hvis autenticitet skal kunne attesteres på ordregiverens anmodning.
  - b) Attester udstedt af officielt anerkendte kvalitetskontrolinstitutter eller -anstalter, som attesterer, at varer, der er klart identificeret ved henvisning til tekniske specifikationer eller standarder, er i overensstemmelse med disse.

Officielle lister over godkendte økonomiske aktører og certificering

§ 156. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte nærmere regler om oprettelse og anvendelse af lister over godkendte økonomiske aktører eller regler om certificering, der foretages af certificeringsorganer med henblik på dokumentation af et bestemt minimumsniveau vedrørende økonomisk og finansiell formåen eller teknisk og faglig formåen.

Kvalitetssikringsstandarder og miljøledelsesstandarder

§ 157. En ordregiver kan kræve, at en ansøger eller en tilbudsgiver fremlægger certifikater fra uafhængige organer til bekræftelse af, at ansøgeren eller tilbudsgiveren opfylder bestemte kvalitetssikringsstandarder. Kræver ordregiveren opfyldelse af bestemte kvalitetssikringsstandarder, skal ordregiveren henvise til kvalitetssikringssystemer, som bygger på de relevante europæiske standardserier, der er certificeret af godkendte organer.

Stk. 2. En ordregiver skal acceptere tilsvarende certifikater fra organer i andre medlemsstater.

Stk. 3. En ordregiver skal altid acceptere anden passende dokumentation, hvis

- 1) en ansøger eller tilbudsgiver ikke har mulighed for at få det krævede certifikat for en kvalitetssikringsstandard eller et tilsvarende certifikat inden for den gældende frist af årsager, der ikke kan tilskrives den pågældende, eller
- 2) en ansøger eller tilbudsgiver ikke har det krævede certifikat for en kvalitetssikringsstandard, selv om det har været muligt at opnå det inden for den gældende frist, og ordregiveren kan konstatere, at de foreslåede kvalitetssikringsforanstaltninger svarer til foranstaltningerne, der kræves i forhold til den krævede kvalitetssikringsstandard, uden at de ressourcer, som ordregiveren skal bruge på dette, efter en konkret vurdering i uhensigtsmæssigt omfang overstiger de ressourcer, som ordregiveren ville skulle bruge på at konstatere, at tilbudsgiveren er i besiddelse af den krævede kvalitetssikringsstandard.

§ 158. En ordregiver kan kræve, at en ansøger eller en tilbudsgiver fremlægger certifikater udstedt af uafhængige organer til bekræftelse af, at ansøgeren eller tilbudsgiveren opfylder bestemte miljøledelsessystemer eller miljøledelsesstandarder. Kræver ordregiveren opfyldelse af bestemte miljøledelsessystemer eller miljøledelsesstandarder, skal ordregiveren henvise til EU-ordningen for miljøledelse og miljørevision (EMAS), jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1221/2009, eller til andre anerkendte miljøledelsessystemer i henhold til artikel 45 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1221/2009 eller andre miljøledelsesstandarder, der er baseret på de relevante europæiske eller internationale standarder udstedt af godkendte organer.

Stk. 2. En ordregiver skal acceptere tilsvarende certifikater fra organer i andre medlemsstater.

Stk. 3. En ordregiver skal altid acceptere anden passende dokumentation, hvis

- 1) en ansøger eller tilbudsgiver ikke har mulighed for at få det krævede certifikat for et miljøledelsessystem eller en miljøledelsesstandard eller et tilsvarende certifikat inden for den gældende frist af årsager, der ikke kan tilskrives den pågældende, eller

- 2) en ansøger eller tilbudsgiver ikke har det krævede certifikat for et miljøledelsessystem eller en miljøledelsesstandard, selv om det har været muligt at opnå det inden for den gældende frist, og ordregiveren kan konstatere, at de foreslåede foranstaltninger svarer til foranstaltningerne, der kræves i forhold til det krævede miljøledelsessystem eller den krævede miljøledelsesstandard, uden at de ressourcer, som ordregiveren skal bruge på dette, eller en konkret vurdering i uhensigtsmæssigt omfang overstiger de ressourcer, som ordregiveren ville skulle bruge på at konstatere, at tilbudsgiveren er i besiddelse af det krævede miljøledelsessystem eller den krævede miljøledelsesstandard.

Kapitel 13

Fremgangsmåde ved tildeling af kontrakter

§ 159. En ordregiver skal tildele kontrakten i overensstemmelse med §§ 161-165 om kriterierne for tildeling af kontrakten og, hvis det er relevant, §§ 166-168 om beregningen af livscyklusomkostninger og § 169 om unormalt lave tilbud.

Stk. 2. En ordregiver kan alene tildele kontrakten, hvis ordregiveren har verificeret, at tilbuddet opfylder de krav, der er fastsat i udbudsbekendtgørelsen og i det øvrige udbudsmateriale. Ordregiveren skal desuden have verificeret på grundlag af det fælles europæiske udbudsdokument, jf. §§ 148-151, dokumentation indhentet i medfør af § 152, stk. 1, og e-Certis, jf. § 152, stk. 3, at tilbuddet er afgivet af en tilbudsgiver,

- 1) der ikke er udelukket i henhold til §§ 135-137,
- 2) der opfylder de minimumskrav til egnethed, som ordregiveren har fastsat i henhold til §§ 140-143, og
- 3) der, hvis det er relevant, er udvalgt til at afgive tilbud gennem en udvælgelse i henhold til § 145.

Stk. 3. Ordregiveren skal i tvivlstilfælde foretage en effektiv kontrol af oplysningerne og dokumentationen i ansøgningen eller tilbuddet.

Stk. 4. Gennemfører en ordregiver et offentligt udbud, kan ordregiveren vælge at evaluere tilbuddene, før ordregiveren verificerer, at betingelserne i stk. 2, 1. pkt., og stk. 2, 2. pkt., nr. 1-3, er opfyldt.

Stk. 5. Ordregiveren kan under overholdelse af principperne i § 2 anmode ansøgeren eller tilbudsgiveren om at supplere, præcisere eller fuldstændiggøre ansøgningen eller tilbuddet ved at indsende relevante oplysninger eller dokumentation inden for en passende frist, hvis de oplysninger eller dokumenter, som ansøgere eller tilbudsgivere har indsendt i forbindelse med en ansøgning eller tilbud, er ufuldstændige eller fejlbehæftede, eller når der mangler specifikke dokumenter. Anmodningen må ikke føre til, at ansøgeren eller tilbudsgiveren fremsætter en ny ansøgning eller et nyt tilbud.

Stk. 6. Ordregiveren skal uanset stk. 5 afvise en ansøgning eller et tilbud, såfremt det fremgår udtrykkeligt af udbudsmaterialet, at en konkret fejl eller mangel vil føre til, at ansøgningen eller tilbuddet afvises, og den pågældende ansøgning eller det pågældende tilbud indeholder en sådan fejl eller mangel.

Stk. 7. Ordregiveren kan unnlade at tildele en udbudt kontrakt til den tilbudsgiver, der har afgivet det økonomisk mest fordelagtige tilbud, hvis ordregiveren efter at have hørt tilbudsgiveren kan bevise, at tilbuddet ikke er i overensstemmelse med gældende forpligtelser inden for det miljø-, social- eller arbejdsretlige område i henhold til EU-retten, national lovgivning eller kollektive aftaler eller i henhold til de miljø-, social- og arbejdsretlige forpligtelser, der er afledt af konventionerne, der er nævnt i bilag X til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65).

Fremgangsmåde ved evaluering af tilbud

§ 160. En ordregiver skal i udbudsmaterialet angive kriterierne for tildeling, beskrive evalueringsmetoden og beskrive, hvad der tillægges betydning ved tilbudsevalueringen.

Stk. 2. En evalueringsmetode, der er beskrevet i udbudsmaterialet i overensstemmelse med stk. 1, kan ikke tilsidesættes af klage- og retsinstanser, hvis den er gennemsigtig og overholder ligebehandlingsprincippet.

Kriterier for tildeling af kontrakter

§ 161. En ordregiver skal tildele kontrakten til den tilbudsgiver, der har afgivet det økonomisk mest fordelagtige tilbud.

§ 162. En ordregiver skal identificere det økonomisk mest fordelagtige tilbud på grundlag af et af følgende tildelingskriterier:

- 1) Pris,
- 2) omkostninger eller
- 3) bedste forhold mellem pris og kvalitet.

Stk. 2. Ved anvendelse af tildelingskriteriet omkostninger kan alle former for omkostninger inddrages, herunder priser og livscyklusomkostninger, jf. § 166.

Stk. 3. Ved tildelingskriteriet bedste forhold mellem pris og kvalitet, jf. stk. 1, nr. 3, vurderes tilbuddet på grundlag af underkriterier som for eksempel kvalitative, miljømæssige og sociale aspekter. Underkriterier kan omfatte

- 1) kvalitet, herunder teknisk værdi, æstetiske og funktionsmæssige karakteristika, tilgængelighed, design for samtlige brugere, sociale, miljømæssige og innovative karakteristika og handel og betingelserne herfor,
- 2) organiseringen af det personale, der skal udføre kontrakten, og dets kvalifikationer og erfaring, hvor kvaliteten af det personale, der skal udføre kontrakten, kan påvirke niveauet af kontraktens opfyldelse betydeligt, eller
- 3) kundeservice, teknisk bistand og leveringsbetingelser.

Stk. 4. Ved anvendelse af tildelingskriteriet i stk. 1, nr. 3, kan ordregiveren fastsætte prisen eller omkostningerne, således at der alene konkurreres på kvalitative underkriterier.

§ 163. Anvender en ordregiver underkriterier, skal disse være forbundet med kontraktens genstand.

Stk. 2. Underkriterier er forbundet med kontraktens genstand, når de relaterer sig til de bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser, der skal leveres i henhold til kontrakten, for så vidt angår ethvert aspekt og ethvert trin i deres livscyklus, herunder faktorer, der indgår i

- 1) den specifikke proces med fremstilling eller levering af eller handel med de pågældende bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser eller
- 2) en specifik proces for en anden fase i deres livscyklus.

Stk. 3. Stk. 2 gælder, selv om sådanne faktorer ikke udgør en del af indkøbets materielle indhold.

§ 164. En ordregiver skal fastsætte kriterier for tildeling, der er gennemsigtige, og kriterierne må ikke give ordregiveren ubetinget valgfrihed mellem tilbuddene. Kriterierne skal sikre mulighed for effektiv konkurrence om kontrakten.

Stk. 2. Ordregiveren skal i tvivlstilfælde foretage en effektiv kontrol af oplysningerne og dokumentationen i tilbuddet.

§ 165. En ordregiver skal angive i udbudsmaterialet, hvordan ordregiveren vil vægte de fastsatte underkriterier. Dette gælder ikke, når der alene vurderes på baggrund af tildelingskriteriet pris eller omkostninger, jf. § 162, stk. 1, nr. 1 og 2.

Stk. 2. Vægtningen kan angives ved fastsættelse af et passende interval.

Stk. 3. Er vægtning efter stk. 1 af objektive årsager ikke mulig, skal ordregiveren angive kriterierne i prioriteret rækkefølge.

Livscyklusomkostninger

§ 166. En ordregiver kan ved anvendelse af tildelingskriterierne omkostninger eller bedste forhold mellem pris og kvalitet, jf. § 162, stk. 1, nr. 2 og 3, inddrage livscyklusomkostninger. Beregningen af livscyklusomkostninger kan omfatte en del af eller alle følgende omkostninger gennem en vares, en tjenesteydelses eller et bygge- og anlægsarbejdes livscyklus:

- 1) Omkostninger, der afholdes af ordregiveren eller andre brugere, herunder
  - a) omkostninger i forbindelse med erhvervelse,
  - b) omkostninger i forbindelse med brug såsom forbrug af energi og andre ressourcer,
  - c) omkostninger til vedligeholdelse og
  - d) omkostninger i forbindelse med bortskaffelse såsom indsamling og genindvinding.
- 2) Omkostninger, der kan henføres til eksterne virkninger på miljøet, og som er knyttet til varen, tjenesteydelsen eller bygge- og anlægsarbejdet i løbet af livscyklussen, såfremt deres pengemæssige værdi kan bestemmes og verificeres. Disse omkostninger kan omfatte omkostninger forbundet med drivhusgasemissioner og andre forurenende emissioner og andre omkostninger i forbindelse med modvirkning af klimaændringer.

§ 167. En ordregiver skal anføre i udbudsbekendtgørelsen eller det øvrige udbudsmateriale, hvilke oplysninger tilbudsgiverne skal fremlægge, og hvilken metode ordregiveren vil anvende til at beregne livscyklusomkostningerne, hvis ordregiveren, jf. § 166, vurderer omkostningerne ud fra en beregning af livscyklusomkostningerne.

§ 168. Metoden, som anvendes til vurdering af omkostninger forbundet med eksterne virkninger på miljøet, skal opfylde følgende betingelser:

- 1) Metoden skal være baseret på objektivt verificerbare og ikkediskriminerende kriterier, navnlig når den ikke er udarbejdet til gentagen eller konstant anvendelse.
- 2) Metoden må ikke uretmæssigt favorisere visse økonomiske aktører eller stille dem mindre gunstigt.
- 3) Metoden skal være tilgængelig for alle økonomiske aktører.
- 4) De oplysninger, som kræves, skal kunne fremskaffes ved en rimelig indsats af økonomiske aktører, der udviser almindelig påpasselighed, herunder tilbudsgivere fra tredjelande, der er parter i Agreement on Government Procurement (GPA) eller andre internationale aftaler, som EU er bundet af.

Stk. 2. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte nærmere regler for beregning af livscyklusomkostninger.

Unormalt lave tilbud

§ 169. Forekommer et tilbud unormalt lavt, skal ordregiveren anmode tilbudsgiveren om inden for en passende frist at redegøre for de priser og omkostninger, der indgår i tilbuddet, jf. stk. 2.

Stk. 2. En ordregiver kan alene afvise et tilbud som unormalt lavt, når det tilbudte pris- eller omkostningsniveau ikke kan begrundes på baggrund af tilbudsgiverens redegørelse. Redegørelsen kan vedrøre

- 1) besparelser i forbindelse med produktionsmetoden for varerne eller tjenesteydelserne eller byggemetoden,
- 2) de anvendte tekniske løsninger eller tilbudsgiverens usædvanlig gunstige betingelser for at levere varerne eller tjenesteydelserne eller for at udføre arbejdet,
- 3) originaliteten af de af tilbudsgiveren tilbudte arbejder, varer eller tjenesteydelser eller
- 4) eventuel statsstøtte til tilbudsgiveren, jf. stk. 4.

Stk. 3. En ordregiver skal afvise et tilbud, når tilbuddet er unormalt lavt, fordi tilbudsgiveren eller dennes underleverandør har tilsidesat gældende forpligtelser inden for det miljø-, social- og arbejdsretlige område i henhold til EU-retten, national lovgivning eller kollektive aftaler eller i henhold til de miljø-, social- og arbejdsretlige forpligtelser, der er afledt af konventionerne, der er nævnt i bilag X til Europa-

Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65).

Stk. 4. En ordregiver kan kun afvise et tilbud som unormalt lavt med den begrundelse, at tilbudsgiveren har modtaget statsstøtte, når tilbudsgiveren ikke inden for en passende frist har godtgjort, at den pågældende støtte er forenelig med det indre marked, jf. artikel 107 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

Stk. 5. Afviser ordregiveren et tilbud på grund af statsstøtte, skal ordregiveren meddele dette til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, som herefter underretter Europa-Kommissionen herom.

Tilbagekaldelse af tildelingsbeslutning

§ 170. En ordregiver kan tilbagekalde en tildelingsbeslutning og genoptage tilbudsevalueringen, når

- 1) der er begået fejl ved den oprindelige vurdering af tilbuddene,
- 2) kontrakten endnu ikke er indgået,
- 3) den fastsatte vedståelsesperiode er ikke udløbet og
- 4) samtlige tilbudsgivere underrettes om, at tildelingsbeslutningen tilbagekaldes, og om, at vurderingen af tilbuddene genoptages.

Stk. 2. Tilbagekalder ordregiveren en tildelingsbeslutning, skal ordregiveren træffe en ny tildelingsbeslutning på grundlag af en fornyet vurdering af de samme tilbud, som lå til grund for den oprindelige tildelingsbeslutning, med anvendelse af den i udbudsmaterialet beskrevne fremgangsmåde.

Kapitel 14

Underretning til ansøgere og tilbudsgivere m.v.

Underretning til ansøgere og tilbudsgivere

§ 171. En ordregiver skal hurtigst muligt og samtidig underrette alle berørte ansøgere og tilbudsgivere skriftligt om, hvilke beslutninger ordregiveren har truffet, herunder beslutninger om

- 1) udvælgelse af økonomiske aktører,
- 2) begrænsning af antallet af tilbud og løsninger,
- 3) tildeling af en kontrakt,
- 4) optagelse i et dynamisk indkøbssystem og
- 5) annullation af udbudsproceduren.

Stk. 2. Underretning om beslutninger som nævnt i stk. 1, nr. 1, skal til forbigående ansøgere være ledsaget af en begrundelse for, hvorfor ansøgerens anmodning om deltagelse er blevet afvist, og navnet på de ansøgere, som er blevet udvalgt.

Stk. 3. Underretning om beslutninger efter stk. 1, nr. 2, skal til forbigående tilbudsgivere være ledsaget af en begrundelse, som opfylder kravene i stk. 4, nr. 1 og 2. Navnene på de tilbudsgivere, der er gået videre, skal oplyses.

Stk. 4. En ordregiver skal i underretninger om beslutninger som nævnt i stk. 1, nr. 3, angive, hvornår standstillperioden udløber, jf. § 3 i lov om Klagenævnet for Udbud. Beslutningerne skal være ledsaget af følgende begrundelser:

- 1) Til tilbudsgivere, der afgiver et uantageligt tilbud, skal ordregiveren angive grundene til, at tilbudsgiverens tilbud er afvist.
- 2) Til tilbudsgivere, som har afgivet et antageligt tilbud, skal ordregiveren angive det vindende tilbuds karakteristika og fordele set i forhold til det afviste tilbud og navnet på den vindende tilbudsgiver eller parterne i rammeaftalen. Ved innovationspartnerskab, udbud med forhandling eller konkurrencepræget dialog skal ordregiveren herudover redegøre for forløbet af forhandlingerne eller dialogen med tilbudsgiverne.

Stk. 5. En ordregiver skal i underretninger om beslutninger som nævnt i stk. 1, nr. 4, til forbigåede ansøgere angive en begrundelse for, hvorfor ansøgernes anmodning om optagelse i det dynamiske indkøbssystem er blevet afvist.

Stk. 6. En ordregiver skal i underretninger om beslutninger efter stk. 1, nr. 5, angive en begrundelse for, hvorfor udbudsproceduren er blevet annulleret.

§ 172. En ordregiver kan i særlige tilfælde undlade at meddele visse oplysninger om kontrakttildelingen, indgåelsen af rammeaftaler eller optagelsen i et dynamisk indkøbssystem, som er omhandlet i § 171, hvis meddelelse af oplysningerne vil være i strid med offentlige interesser, til skade for bestemte offentlige eller private økonomiske aktørers legitime økonomiske interesser eller til skade for en effektiv konkurrence mellem økonomiske aktører.

§ 173. En ordregiver må tidligst indgå kontrakt efter udløbet af en eventuel standstillperiode i henhold til § 3, stk. 1 eller 2, i lov om Klagenævnet for Udbud.

Individuelle rapporter om procedurer for tildeling af kontrakter og oprettelse af dynamiske indkøbssystemer

§ 174. En ordregiver skal efter afslutningen af et udbud og i løbet af et dynamisk indkøbssystem udarbejde en skriftlig rapport, der skal omfatte følgende oplysninger:

- 1) Ordregiverens navn og adresse og kontraktens, rammeaftalens eller det dynamiske indkøbssystems genstand og værdi.
- 2) Resultaterne af egnethedsvurderingen og en eventuel udvælgelse i henhold til §§ 145 og 146 med angivelse af
  - a) navnene på de valgte ansøgere eller tilbudsgivere og begrundelsen for valget af dem og
  - b) navnene på de afviste ansøgere eller tilbudsgivere og begrundelsen for, at de er blevet afvist.
- 3) Begrundelsen for tilsidesættelsen af tilbud, der er anset for at være unormalt lave.
- 4) Navnet på den tilbudsgiver, hvis tilbud er antaget, og begrundelsen for, at den pågældendes tilbud er valgt, og, hvis dette vides,
  - a) oplysning om, hvor stor en del af kontrakten eller rammeaftalen tilbudsgiveren har til hensigt at give i underleverance til tredjemand, og
  - b) navnene på tilbudsgiverens eventuelle underleverandører.
- 5) Ved udbud med forhandling og konkurrencepræget dialog de omstændigheder, der er nævnt i §§ 61 og 67, og som begrundet anvendelsen af disse procedurer.
- 6) Ved udbud med forhandling uden forudgående offentliggørelse de omstændigheder i §§ 80-83, der har begrundet anvendelse af denne fremgangsmåde.
- 7) Ved innovationspartnerskaber de omstændigheder i § 73, der har begrundet anvendelse af denne fremgangsmåde.
- 8) I givet fald begrundelsen for, at ordregiveren har besluttet ikke at tildele en kontrakt eller en rammeaftale eller oprette et dynamisk indkøbssystem.
- 9) I givet fald begrundelsen for, at ordregiveren har benyttet andre kommunikationsmidler end elektroniske midler til indgivelse af tilbud.
- 10) I givet fald påviste interessekonflikter og foranstaltninger, som ordregiveren har truffet efterfølgende.
- 11) I givet fald foranstaltninger, som ordregiveren har truffet i medfør af § 39, som følge af forudgående inddragelse af økonomiske aktører i forberedelsen af udbuddet.

Stk. 2. Stk. 1 gælder ikke for indgåelse af en kontrakt baseret på en rammeaftale i henhold til § 97 og § 98, stk. 1, nr. 1.

Stk. 3. Når en bekendtgørelse om indgået kontrakt, jf. §§ 129 og 189, indeholder oplysningerne i stk. 1, kan ordregiveren blot henvise til bekendtgørelsen om indgået kontrakt.

Stk. 4. En ordregiver skal dokumentere afviklingen af alle udbud og opbevare tilstrækkelig dokumentation til at begrunde beslutninger, der træffes på alle stadier af udbudsproceduren.

Stk. 5. Dokumentationen skal opbevares i hele kontraktens løbetid, dog mindst 3 år fra tidspunktet for tildelingen af kontrakten.

Stk. 6. En ordregiver skal efter anmodning herom sende rapporten eller hovedelementerne heri til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen eller Europa-Kommissionen.

Opbevaring af kontrakter

§ 175. En ordregiver skal i kontraktens løbetid opbevare kopier af alle indgåede kontrakter med en værdi, der mindst svarer til eller er højere end 7.444.000 kr. for vareindkøbskontrakter eller tjenesteydelseskontrakter og 74.440.000 kr. for bygge- og anlægskontrakter.

Stk. 2. En ordregiver skal give adgang til kontrakter omfattet af stk. 1 til enhver, som anmoder herom, medmindre andet følger af § 5.

Kapitel 15

Kontraktens gennemførelse

Betingelser vedrørende kontraktens gennemførelse

§ 176. En ordregiver kan fastsætte særlige betingelser for gennemførelsen af en kontrakt. Betingelserne skal være forbundet med kontraktens genstand, jf. § 163, og skal anføres i udbudsbekendtgørelsen eller i det øvrige udbudsmateriale. Betingelserne kan omfatte økonomiske, innovationsrelaterede, miljømæssige, sociale eller beskæftigelsesrelaterede hensyn.

Underleverandører

§ 177. En ordregiver kan i udbudsmaterialet kræve, at en tilbudsgiver i sit tilbud angiver, hvilke dele af den udbudte kontrakt tilbudsgiveren har til hensigt at give i underleverance til tredjemand, og hvilke underleverandører tilbudsgiveren foreslår.

Stk. 2. En ordregiver skal i forbindelse med indgåelse af bygge- og anlægskontrakter og tjenesteydelseskontrakter indsætte en kontraktklausul, som forpligter leverandøren til at oplyse navn, kontaktoplysninger og juridisk repræsentant for de underleverandører, der benyttes i forbindelse med udførelsen af kontrakten. Oplysningerne skal indleveres, senest når gennemførelsen af kontrakten påbegyndes, hvis de kendes på det tidspunkt.

Stk. 3. En ordregiver kan ved vareindkøbskontrakter kræve, at leverandøren oplyser navn og kontaktoplysninger på og juridisk repræsentant for de underleverandører, der benyttes i forbindelse med udførelsen af kontrakten.

Stk. 4. En ordregiver kan kræve oplysningerne i stk. 2 og 3 vedrørende underleverandører længere nede i underleverandørkæden.

Stk. 5. En ordregiver kan kræve, at tilbudsgivere og ansøgere skal erklære i ansøgningen eller tilbuddet, at underleverandører ikke er omfattet af en af de situationer, der medfører udelukkelse i henhold til §§ 135-137. Er en underleverandør omfattet af en eller flere af udelukkelsesgrundene i henhold til §§ 135-137, skal ordregiveren kræve, at underleverandøren erstattes.

Ændring af kontrakter m.v.

§ 178. Ved en ændring af grundlæggende elementer i en kontrakt eller rammeaftale skal ordregiveren gennemføre en ny udbudsprocedure i overensstemmelse med denne lov.

Stk. 2. En ændring af en kontrakt eller rammeaftale anses for at være en ændring af grundlæggende elementer, når den bevirker, at kontraktens eller rammeaftalens karakter er væsentlig forskellig fra den

oprindelige kontrakt. Medmindre andet følger af §§ 179-183, anses en ændring altid for at være en ændring af grundlæggende elementer, når

- 1) ordregiveren indfører betingelser, som ville have givet adgang for andre ansøgere end de oprindelig udvalgte eller givet mulighed for at acceptere et andet tilbud end det oprindelig accepterede eller ville have tiltrukket yderligere deltagere i udbudsproceduren,
- 2) kontraktens eller rammeaftalens økonomiske balance ændres til leverandørens fordel på en måde, som den oprindelige kontrakt eller rammeaftale ikke gav mulighed for,
- 3) ændringen medfører en betydelig udvidelse af kontraktens eller rammeaftalens anvendelsesområde eller
- 4) en ny leverandør erstatter den, som ordregiveren oprindelig havde tildelt kontrakten.

§ 179. Ændringer af en kontrakt eller en rammeaftale, der er forudset i udbudsmaterialet i klare, præcise og entydige klausuler, betragtes ikke som ændringer af grundlæggende elementer. Klausulerne skal fastsætte omfanget og arten af eventuelle ændringer eller ændringsmuligheder og betingelserne for deres anvendelse og må ikke ændre kontraktens eller rammeaftalens overordnede karakter.

§ 180. Ændringer af en kontrakt eller rammeaftale anses ikke som ændringer af grundlæggende elementer, når værdien af ændringerne er lavere end

- 1) tærskelværdierne i § 6 og
- 2) 10 pct. af værdien af den oprindelige kontrakt, for så vidt angår tjenesteydelses- og vareindkøbskontrakter, eller lavere end 15 pct. af værdien af den oprindelige kontrakt, for så vidt angår bygge- og anlægskontrakter.

Stk. 2. Er der foretaget flere ændringer af samme kontrakt eller rammeaftale, skal værdien af ændringerne lægges sammen ved beregningen.

Stk. 3. Ændringer i henhold til stk. 1 må dog ikke ændre kontraktens eller rammeaftalens overordnede karakter.

§ 181. Ændringer vedrørende supplerende bygge- og anlægsarbejder, tjenesteydelser eller vareleverancer fra den oprindelige leverandør anses ikke som ændringer af grundlæggende elementer i kontrakten, når ændringerne er nødvendige for gennemførelsen af kontrakten, og når anvendelse af en anden leverandør

- 1) ikke kan lade sig gøre uden væsentlig ulempe af økonomisk eller teknisk art og
- 2) vil forårsage betydelige problemer eller en væsentlig forøgelse af ordregiverens omkostninger.

Stk. 2. Værdien af supplerende bygge- og anlægsarbejder, tjenesteydelser eller vareleverancer må ikke overstige 50 pct. af værdien af den oprindelige kontrakt.

Stk. 3. Foretages der flere successive ændringer, gælder begrænsningen i stk. 2 for hver enkelt ændring.

§ 182. Udskiftning af den oprindelige leverandør anses ikke som en ændring af grundlæggende elementer i kontrakten, når udskiftningen sker som følge af

- 1) en klar, præcis og entydig ændringsklausul eller -mulighed, jf. § 179, eller
- 2) hel eller delvis indtrædelse i den oprindelige leverandørs rettigheder som følge af den oprindelige leverandørs omstrukturering, herunder i form af overtagelser, fusioner, erhvervelser eller insolvens, når de oprindelige kriterier for kvalitativ udvælgelse opfyldes, og når udskiftningen ikke medfører andre grundlæggende ændringer af kontrakten og ikke har til formål at omgå anvendelsen af denne lov.

§ 183. Ændringer af en kontrakt anses ikke som en ændring af grundlæggende elementer, når

- 1) behovet for ændringen ikke har kunnet forudses af en påpasselig ordregiver,
- 2) kontraktens overordnede karakter ikke ændres og
- 3) værdien af ændringen ikke overstiger 50 pct. af værdien af den oprindelige kontrakt.

§ 184. Den maksimalt tilladte ændring i værdi i henhold til §§ 180, 181 og 183 beregnes på grundlag af den ajourførte pris på tidspunktet for ændringen, når kontrakten indeholder en prisindekseringsklausul.

Stk. 2. Ordregiveren skal i forbindelse med ændringer af en kontrakt i overensstemmelse med §§ 181 og 183 offentliggøre en bekendtgørelse herom i den Europæiske Unions Tidende. Bekendtgørelsen skal indeholde oplysningerne, der er anført i bilag V, del G, til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65), og bekendtgørelsen skal offentliggøres i henhold til § 129, stk. 6.

Ophør af kontrakter

§ 185. Ordregiveren kan bringe en kontrakt eller rammeaftale til ophør, når

- 1) kontrakten eller rammeaftalen har været genstand for en ændring af grundlæggende elementer, der ville have krævet en ny udbudsprocedure, jf. § 178,
- 2) leverandøren var omfattet af en af udelukkelsesgrundene i §§ 135-137 på tidspunktet for tildelingen af kontrakten, hvorefter leverandøren skulle have været udelukket fra udbudsproceduren, eller
- 3) kontrakten eller rammeaftalen ikke skulle have været tildelt leverandøren på grund af en alvorlig overtrædelse af forpligtelserne i henhold til traktaterne og direktivet, der er fastslået af EU-Domstolen i forbindelse med en procedure efter artikel 258 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

Stk. 2. Er en tildelingsbeslutning annulleret ved endelig afgørelse eller dom, skal ordregiveren bringe en kontrakt eller rammeaftale, som er indgået på grundlag af beslutningen, til ophør med et passende varsel, medmindre særlige forhold, der tilsiger kontraktens videreførelse, gør sig gældende. Bestemmelsen finder ikke anvendelse, hvor §§ 16 eller 17 om uden virkning i lov om Klagenævnet for Udbud finder anvendelse. Ordregiverens eventuelle beslutning om kontraktens videreførelse skal offentliggøres samme sted som udbudsmaterialet senest 7 kalenderdage efter offentliggørelsen af den endelige afgørelse eller dom.

Afsnit III

Indkøb af sociale og andre specifikke tjenesteydelser over tærskelværdien

Kapitel 16

Procedurer og offentliggørelse af bekendtgørelser og meddelelser

§ 186. En ordregiver skal ved indkøb af sociale og andre specifikke tjenesteydelser, jf. § 7, fastlægge en procedure i overensstemmelse med § 2, herunder fastsætte kriterier for tildeling.

§ 187. Ved indkøb af sociale og andre specifikke tjenesteydelser skal en ordregiver på forhånd offentliggøre en udbudsbekendtgørelse eller en forhåndsmeddelelse.

Stk. 2. Udbudsbekendtgørelser skal indeholde de oplysninger, der er omhandlet i bilag V, del H, til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65) i overensstemmelse med Europa-Kommissionens standardformularer, og oplysninger om den procedure, ordregiveren har fastlagt efter § 186.

Stk. 3. Forhåndsmeddelelser skal indeholde de oplysninger, der er omhandlet i bilag V, del I, til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65). Meddelelsen skal angive, at kontrakterne vil blive tildelt uden yderligere offentliggørelse, og opfordre interesserede økonomiske aktører til skriftligt at tilkendegive deres interesse.

Stk. 4. Udbudsbekendtgørelsen eller forhåndsmeddelelsen skal offentliggøres enten ved elektronisk fremsendelse til EU's publikationskontor eller i ordregiverens køberprofil.

Stk. 5. Stk. 1 kan fraviges i tilfælde, der svarer til de tilfælde, der er omfattet af §§ 80-83.

§ 188. En ordregiver skal tildele kontrakter i overensstemmelse med den procedure, som ordregiveren har fastlagt, jf. § 186.

Stk. 2. Underretning til ansøgere og tilbudsgivere skal ske i overensstemmelse med § 171.

Stk. 3. En ordregiver må tidligst indgå kontrakt, når standstillperioden er udløbet, jf. § 3, stk. 1 eller 2, i lov om Klagenævnet for Udbud.

§ 189. Ordregiveren skal senest 30 dage efter udgangen af hvert kvartal fremsende bekendtgørelser om de kontrakter, der er indgået på grundlag af § 186.

Stk. 2. Bekendtgørelse om indgåede kontrakter skal indeholde de i bilag V, del J, til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65) anførte oplysninger. Bekendtgørelsen skal udarbejdes i Europa-Kommissionens standardformular.

Stk. 3. En ordregiver skal efter afslutningen af proceduren omfattet af § 186 udarbejde en skriftlig rapport i henhold til § 174.

Kapitel 17

Reserverede kontrakter til organisationer om visse tjenesteydelser

§ 190. Ordregiveren kan forbeholde retten til at deltage i udbuddet til organisationer, der udelukkende beskæftiger sig med de tjenesteydelser på sundheds-, social- og kulturområdet, der er omhandlet i § 186.

Stk. 2. En organisation som omhandlet i stk. 1 skal opfylde følgende betingelser:

- 1) Formålet med organisationen er at varetage offentlige tjenesteydelsesopgaver med tilknytning til levering af de tjenesteydelser, der er omhandlet i stk. 1.
- 2) Udbyttet geninvesteres for at opfylde organisationens målsætninger. Udloddes eller omfordeles udbyttet, skal dette ske ud fra deltagelsesorienterede hensyn.
- 3) Ledelses- eller ejerskabsstrukturerne i den organisation, der gennemfører kontrakten, er baseret på principper om medarbejderejerskab eller medarbejderdeltagelse eller skal kræve aktiv deltagelse af medarbejdere, brugere eller interessenter.
- 4) Organisationen har ikke fået tildelt en kontrakt for de pågældende tjenesteydelser af den pågældende ordregiver i henhold til denne bestemmelse i de seneste 3 år.

Stk. 3. Kontraktens løbetid må højst være 3 år.

Stk. 4. Udbudsbekendtgørelsen eller forhåndsmeddelelsen skal indeholde en henvisning til denne bestemmelse.

Afsnit IV

Offentlige indkøb under tærskelværdierne med klar grænseoverskridende interesse

§ 191. En ordregiver skal forud for indgåelse af vare- og tjenesteydelseskontrakter med klar grænseoverskridende interesse, jf. § 10, annoncere kontrakten.

Stk. 2. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte nærmere regler om annoncering som nævnt i stk. 1.

§ 192. En ordregiver skal fastlægge en procedure for tildeling, som er i overensstemmelse med § 2, herunder fastsætte kriterier for tildeling.

Stk. 2. En ordregiver skal orientere potentielle tilbudsgivere om proceduren for tildeling på en måde, der sætter interesserede tilbudsgivere i stand til at afgive tilbud.

Stk. 3. En ordregiver skal skriftligt og samtidig underrette alle tilbudsgivere, der har afgivet bud, om, hvilken beslutning der er truffet med hensyn til tildelingen, herunder i givet fald begrundelsen for at annullere proceduren. Ordregiveren skal efter anmodning underrette tilbudsgiveren om begrundelsen for beslutningen.

Afsnit V

Offentlige indkøb under tærskelværdierne uden klar grænseoverskridende interesse

§ 193. En ordregiver skal forud for indgåelse af vare- og tjenesteydelseskontrakter uden klar grænseoverskridende interesse, jf. § 11, sikre sig, at indkøbet foregår på markedsmæssige vilkår. Dette kan eksempelvis ske, ved at ordregiveren

- 1) gennemfører en markedsafdækning og på grundlag af denne indhenter ét tilbud,
- 2) indhenter to eller flere tilbud eller
- 3) annoncerer på ordregiverens hjemmeside eller i overensstemmelse med de regler, der er indført i medfør af § 191, stk. 2.

Stk. 2. En ordregiver, der indhenter flere end tre tilbud, skal i forbindelse med tilbudsindhentningen kort begrunde, hvorfor der indhentes flere tilbud end tre, og samtidig oplyse tilbudsgiverne om, hvor mange tilbud der højst vil blive indhentet.

Stk. 3. Modtager en ordregiver mere end ét tilbud, skal ordregiveren samtidigt underrette alle tilbudsgivere om, hvilken beslutning der er truffet angående tildelingen. Ordregiveren skal efter anmodning underrette om begrundelsen for beslutningen.

Stk. 4. Ordregiveren skal i fornødent omfang kunne dokumentere, at købet er foregået på markedsmæssige vilkår, jf. stk. 1.

Stk. 5. En ordregiver, der foretager et indkøb efter denne bestemmelse, skal handle i overensstemmelse med de forvaltningsretlige principper om saglighed, økonomisk forsvarlig forvaltning, forbuddet mod varetagelse af uvedkommende hensyn, ligebehandlingsprincippet og proportionalitetsprincippet.

Afsnit VI

Bemyndigelsesbestemmelser

§ 194. Erhvervs- og vækstministeren fastsætter regler om brug af elektroniske kommunikationsmidler i forbindelse med informationsudveksling i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov.

Stk. 2. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler med henblik på gennemførelse af EU-direktiver om fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter inden for vand- og energiforsyning, transport og posttjenester. Derudover kan erhvervs- og vækstministeren fastsætte regler med henblik på gennemførelse af EU-direktiver om samordning af fremgangsmåderne ved ordregivende myndigheders eller ordregiveres indgåelse af visse bygge- og anlægs-, vareindkøbs- og tjenesteydelseskontrakter på forsvars- og sikkerhedsområdet samt tildeling af koncessionskontrakter. Erhvervs- og vækstministeren kan endvidere fastsætte regler vedrørende håndhævelse af disse regler.

Stk. 3. Erhvervs- og vækstministeren kan efter forhandling med finansministeren fastsætte regler med henblik på gennemførelse af andre EU-retsakter, der indeholder særlige regler om standardisering ved offentlige indkøb af informationsteknologi.

Afsnit VII

Klageadgang, ikrafttræden og ændring af anden lovgivning m.v.

Kapitel 18

Klageadgang og ikrafttræden

§ 195. Enhver, der har retlig interesse heri eller i øvrigt er tillagt klageadgang efter lov om Klagenævnet for Udbud, kan indbringe spørgsmål om overtrædelse af bestemmelserne i denne lov og regler udstedt i medfør heraf for Klagenævnet for Udbud, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Klage over tildeling af kontrakter omfattet af § 11 kan ikke indbringes for Klagenævnet for Udbud.

§ 196. Loven træder i kraft den 1. januar 2016.

Stk. 2. Loven finder ikke anvendelse på udbud, der er iværksat inden den 1. januar 2016.

Stk. 3. §§ 178-184 finder anvendelse på alle kontrakter, efter loven træder i kraft den 1. januar 2016, uanset at kontrakten er indgået i henhold til tidligere udbudsregler.

Stk. 4. Bekendtgørelse nr. 712 af 15. juni 2011 om fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige vareindkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter ophæves.

Stk. 5. Lov om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af bygge- og anlægskontrakter og indkøb m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 600 af 30. juni 1992, ophæves.

Stk. 6. De administrative regler, der er fastsat i medfør af lov om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af bygge- og anlægskontrakter og indkøb m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 600 af 30. juni 1992, forbliver i kraft, indtil de erstattes af forskrifter udstedt efter denne lov.

Stk. 7. Bekendtgørelse nr. 280 af 23. marts 2012 om ordregiverens annoncering af offentlige vare- og tjenesteydelseskontrakter på den centrale udbudsplatform ophæves.

Stk. 8. Lov om begrænsning af skyldneres muligheder for at deltage i offentlige udbudsforretninger og om ændring af visse andre love, jf. lovbekendtgørelse nr. 336 af 13. maj 1997, ophæves.

Kapitel 19

Ændring af anden lovgivning

§ 197. I lov nr. 492 af 12. maj 2010 om håndhævelse af udbudsreglerne m.v., som ændret ved § 13 i lov nr. 1556 af 21. december 2010, § 1 i lov nr. 618 af 14. juni 2011, § 31 i lov nr. 1231 af 18. december 2012 og lov nr. 511 af 27. maj 2013, foretages følgende ændringer:

1. Lovens *titel* affattes således:

»Lov om Klagenævnet for Udbud«.

2. Overalt i loven ændres »en kort redegørelse for de relevante grunde for beslutningen« til: »en begrundelse for beslutningen«.

3. § 1 affattes således:

»§ 1. Loven gælder for ordregivere ved indgåelsen af kontrakter inden for forsyningsvirksomhed.

Stk. 2. Loven finder endvidere anvendelse ved håndhævelsen af

- 1) udbudsloven og regler udstedt i medfør af denne lov, jf. dog stk. 4,
- 2) EU-retten vedrørende indgåelse af offentlige kontrakter og kontrakter inden for forsyningsvirksomhed (EU-udbudsreglerne) og
- 3) lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren.

Stk. 3. Loven finder endvidere anvendelse, når der i lov eller i henhold til lov er fastsat bestemmelser om klageadgang i Klagenævnet for Udbud.

Stk. 4. Loven gælder ikke for klager over overtrædelse af udbudslovens § 1 og § 193.«

4. I § 2, *stk. 1*, udgår »udbudsdirektivet eller«, og *nr. 3* ophæves.

Nr. 4 og 5 bliver herefter nr. 3 og 4.

5. I § 2, *stk. 2, 1. pkt.*, ændres »stk. 1, nr. 2 og 3,« til: »stk. 1, nr. 2,«.

6. I § 3, *stk. 1*, § 7, *stk. 2*, § 16, § 17, *stk. 1*, og § 19, *stk. 2*, ændres »udbudsdirektivet« til: »udbudslovens afsnit II eller III«.

7. I § 3, *stk. 1*, udgår »eller en rammeaftale« og »eller rammeaftalen«.

8. I § 3, stk. 1, nr. 1 og 2, ændres »§ 2, stk. 1, nr. 2 og 3,« til: »§ 2, stk. 1, nr. 2, eller udbudslovens § 171, stk. 1, nr. 3,«.

9. I § 3 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. En ordregiver kan fastsætte en længere standstillperiode end perioderne nævnt i stk. 1.«
Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

10. I § 3, stk. 2, der bliver stk. 3, ændres »Stk. 1« til: »Stk. 1 og 2«.

11. I § 4, stk. 1, nr. 3, § 17, stk. 1, nr. 1 og 2, § 17, stk. 2, nr. 2, og § 19, stk. 2, nr. 3 og 4, indsættes før »EU-udbudsreglerne«: »udbudsloven eller«.

12. I § 5, stk. 1, ændres »§ 3, stk. 1,« til: »§ 3, stk. 1 eller 2, eller i den periode på 10 kalenderdage, som er fastsat i § 4, stk. 1, nr. 2,«.

13. § 6, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Senest samtidig med at en klage indgives til Klagenævnet for Udbud, skal klageren skriftligt underrette ordregiveren om, at klage indgives til Klagenævnet for Udbud, og om, hvorvidt klagen er indgivet i standstillperioden, jf. § 3, stk. 1 eller 2, eller i den periode på 10 kalenderdage, som er fastsat i § 4, stk. 1, nr. 2. I tilfælde, hvor klagen ikke er indgivet i de nævnte perioder, skal klageren tillige angive, hvorvidt der begæres opsættende virkning, jf. § 12, stk. 1.«

14. § 7, stk. 1, affattes således:

»Har ordregiveren iværksat et begrænset udbud, et udbud med forhandling, et udbud efter proceduren konkurrencepræget dialog eller innovationspartnerskab efter udbudsloven eller Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv 2014/25/EU af 26. februar 2014 om fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter inden for vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester og ophævelse af direktiv 2004/17/EF, skal en virksomheds klage over ikke at være blevet udvalgt være indgivet til Klagenævnet for Udbud inden 20 kalenderdage fra dagen efter afsendelse af en underretning til de berørte ansøgere om, hvem der er blevet udvalgt, jf. udbudslovens § 171, stk. 2, eller denne lovs § 2, stk. 1, nr. 1, når underretningen er ledsaget af en begrundelse for beslutningen.«

15. I § 7, stk. 2, indsættes efter »udbud«: »eller beslutninger«.

16. I § 7, stk. 2, nr. 3, ændres »§ 2, stk. 2« til: »§ 2, stk. 2, eller udbudslovens § 171, stk. 4«.

17. I § 7, stk. 2, indsættes som nr. 4:

»4) 20 kalenderdage regnet fra dagen efter at ordregiveren har meddelt sin beslutning, jf. udbudslovens § 185, stk. 2, 2. pkt.«

18. I § 7, stk. 4 og 5, ændres »lov om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter« til: »lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren eller udbudslovens §§ 191 og 192«.

19. I § 12, stk. 2, 1. pkt., ændres »§ 3, stk. 1,« til: »§ 3, stk. 1 eller 2, eller i den periode på 10 kalenderdage, som er fastsat i § 4, stk. 1, nr. 2,«.

20. Efter § 14 indsættes:

»§ 14 a. Er der under en klagesag nedlagt påstand om annullering af en tildelingsbeslutning, kan Klagenævnet for Udbud efter påstand fra klageren eller indklagede afgive en ikkebindende foreløbig

udtalelse om, at der foreligger særlige forhold, der tilsiger, at kontrakten videreføres, jf. udbudslovens § 185, stk. 2.«

21. I § 16, nr. 1, § 17, stk. 1, nr. 2, og § 19, stk. 2, nr. 1 og 4, ændres »§ 3, stk. 1,« til: »§ 3, stk. 1 og 2,«.

22. I § 17, stk. 1, nr. 3 og 4, og § 19, stk. 2, nr. 5 og 6, ændres »udbudsdirektivet« til: »udbudslovens afsnit II eller III«.

23. I § 17, stk. 2, nr. 1, ændres »§§ 2 og 3« til: »§§ 2 og 3 eller udbudslovens § 171«.

§ 198. I lov om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter, jf. lovbekendtgørelse nr. 1410 af 7. december 2007, som ændret ved § 2 i lov nr. 618 af 14. juni 2011 og § 1 i lov nr. 1234 af 18. december 2012, foretages følgende ændringer:

1. Lovens *titel* affattes således:

»Lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren«.

2. Overskriften til *afsnit I* og *III* ophæves.

3. I § 1, stk. 1 og 2, ændres »Lovens afsnit I« til: »Loven«.

4. I § 1, stk. 2, nr. 3, ændres »lovens afsnit I« til: »loven«.

5. I § 1, stk. 3, ændres »lovens afsnit I« til: »loven«.

6. I § 1, stk. 3, nr. 1, ændres »udbudsdirektivet« til: »udbudsloven«, og »direktivets artikel 9, stk. 5 a,« ændres til: »udbudslovens § 8,«.

7. I § 1, stk. 3, nr. 2, ændres »artikel 17, stk. 6 a,« til: »artikel 16, stk. 10,«.

8. I § 1, stk. 4, udgår »i afsnit I«.

9 § 1, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Ved bygge- og anlægsarbejder forstås i overensstemmelse med udbudsloven og forsyningsvirksomhedsdirektivet resultatet af et sæt bygge- og anlægsaktiviteter bestemt til i sig selv at udfylde en økonomisk eller teknisk funktion. Ved forsyningsvirksomhedsdirektivet forstås Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/25/EU af 26. februar 2014 om fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter inden for vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester og om ophævelse af direktiv 2004/17/EF (EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 243). Begrebet offentligretlige organer forstås i overensstemmelse med definitionen heraf i udbudsloven og forsyningsvirksomhedsdirektivet.«

10. *Afsnit II* ophæves.

Kapitel 20
Færøerne og Grønland

§ 199. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Givet på Christiansborg Slot, den 15. december 2015

Under Vor Kongelige Hånd og Segl

MARGRETHE R.

/ Troels Lund Poulsen

- ¹⁾ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EØS-relevant tekst), EU-Tidende 2014, nr. L 94, side 65.